

Nota van B&W

Onderwerp Evaluatie brandveiligheidsmanagement 2007-2011

Portefeuillehouder drs. Th.L.N. Weterings, J.J. Nobel
Collegevergadering 29 november 2011
Inlichtingen mw. mr. A. Hoogeveen (023 567 6826)
Registratienummer 2011.0045140

Samenvatting

In deze evaluatie rapporteren wij over de resultaten van het Plan van Aanpak Brandveiligheidsmanagement (2006/703136). Dit Plan van Aanpak beoogt (onze missie) dat het brandveiligler wordt in de gemeente Haarlemmermeer. Deze missie is geslaagd. In 2007 voldeed 33% van de meest risicovolle objecten aan de brandveiligheidsnormen. In 2011 is dat gestegen naar 81%. Van de woningen voldoet inmiddels 40%. Het overige deel heeft nog tot 31 december 2015 de tijd om te voldoen.

Inleiding

De afgelopen vijf jaar zijn de 500 meest risicovolle bouwwerken in de gemeente projectmatig gecontroleerd en (waar nodig) gehandhaafd zodat ze aan de brandveiligheidseisen voldoen. Het betrof:

- 120 industriële bedrijven;
- 164 horecabedrijven en sportkantines;
- 100 instellingen voor niet-zelfredzamen
  - 7 overdekte winkelcentra
  - 18 (bouwkundig) gesloten parkeergarages
  - 82 gebouwen van basisscholen

Daarnaast zijn 4.339 woningen in het project opgenomen.

Context

Het Plan van Aanpak is opgesteld naar aanleiding van de brand in het cellencomplex op Schiphol-Oost in de nacht van 26 op 27 oktober 2005. Onze missie heeft een breed gedragen bestuurlijke, politieke en maatschappelijke steun. Het plan kent een looptijd van 5 jaar (2007 t/m 2011). Het Plan van Aanpak Brandveiligheidsmanagement maakt via het aspect Fysieke Veiligheid deel uit van het gemeentebrede programma Integrale Veiligheid en is met voorrang opgepakt.

Resultaten

Uit de bijgevoegde evaluatie blijkt dat het brandveiliger geworden is in Haarlemmermeer. De toename is af te leiden uit de verbeterde naleving van de veiligheidsvoorschriften bij de 500 meest risicovolle objecten. De naleving is gestegen van 33% in 2007 naar 81% in 2011:

	naleefpercentage 2007	naleefpercentage 2011
Industriële bedrijven	29%	71%
Horeca en sportkantines	62%	91%
Niet-zelfredzamen	9%	99%
Winkelcentra	0%	100%
Parkeergarages	39%	100%
Basisscholen	11%	45%
Totaal	33%	81%

Ook het bereiken van een groot aantal doelstellingen uit het Plan van Aanpak heeft bijgedragen aan de verbeterde brandveiligheid in onze gemeente. Het algemene veiligheidsbewustzijn is gelijk gebleven. De grote groep van Haarlemmermeerse bewoners die niet binnen die doelgroepen uit het Plan van Aanpak vallen, zullen nog bereikt moeten worden.

In onderstaande tabel wordt per project een korte samenvatting gegeven van de belangrijkste conclusies. Een meer gedetailleerde weergave is opgenomen in de evaluatie van het Plan van Aanpak.

Project	Situatie start project 2007	Situatie bij afronding project 2011
Niet-zelfredzamen	<p>Meer dan de helft van de 99 panden voor niet-zelfredzamen zijn kinderdagverblijven of peuterspeelzalen. SEIN/Cruquiushoeve (met 25 woonpanden) en 90 van de 99 panden overtreden in meer of mindere mate de brandveiligheidsvoorschriften. Bij de eerste controle voldoen slechts 9 panden van niet-zelfredzamen aan alle brandveiligheidsvoorschriften. Handhaving- en communicatietrajecten starten op.</p>	<p>SEIN/Cruquiushoeve heeft voor haar 250-300 bewoners volledige nieuwbouw gepleegd die voldoet aan de hoogste brandveiligheidsnormen. Alle bewoners zijn in 2010 verhuisd. Van de lijst met 99 overige panden van niet-zelfredzamen voldoen er op enig moment gedurende het project 95 aan alle brandveiligheidsvoorschriften en 4 nog niet. Verwacht wordt dat deze laatste 4 panden eind 2011 ook voldoen. Uit recente reguliere brandweercontroles blijkt het aantal nalevers weer af te nemen. 23 panden voldoen namelijk weer niet aan alle brandveiligheidsvoorschriften. Het gaat met name om gebruiksovertredingen. Hiervoor lopen wederom handhavingtrajecten.</p>
Woningen	<p>Het algemene brandveiligheidsbewustzijn van bewoners is bij de start van het project in 2007 onbekend. Progressie van dat bewustzijn bij bewoners (van vooral oudere woningen) is nodig door communicatie. In 2008 is na de brand aan de Koning Willem I laan de situatie dat na specifieke onderzoek de brandveiligheid van (mogelijke) risicowoningen in de gemeente vergroot moet worden. Na onderzoek in 2009 blijken 4.371 een risicowoning te zijn. Daarvan zijn 2.956 een huurwoning van Ymere en 1.415 in particulier eigendom.</p>	<p>Het algemene brandveiligheidsbewustzijn is gemeten na de start van het project in 2007 en vervolgens in 2010 en is nagenoeg gelijk gebleven. Ymere heeft haar 2.924 huurwoningen allemaal voorzien van rookmelders. Ymere heeft inmiddels 1.580 woningen met kleine gaten en kieren op de woningscheidende wand aangepast aan de 20 minuten eis van weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag. Nog circa 500 huurwoningen type Koning Willem I laan moeten bouwkundig aangepast worden voor 31-12-2015 zoals afgesproken in het in 2010 gesloten convenant tussen de gemeente en Ymere. Dit geldt voor in totaal 1.281 particuliere woningen (waaronder 795 van het type Koning Willem I laan).</p>

<p>Brandveiligheid Industrie Gevaarlijke Stoffen</p>	<p>120 industriële bedrijven met de opslag van brandgevaarlijke stoffen (o.a. giftig, oxiderend, ontplofbaar en in combinatie met opslag brandbare stoffen) en waar 50 mensen tegelijk aanwezig kunnen zijn hebben in 2007 een naleefgedrag van minder dan 30% op het gebied van brandveilig gebruik.</p>	<p>In 2008 leefden 35 industriële bedrijven van de 120 de gebruiksregels na. In 2009 waren dat er 52 en in 2010 waren dat er 53. Naar verwachting zijn dat er 83 aan eind van 2011. Daarmee is de doelstelling dat 70% van de industriële bedrijven met opslag gevaarlijke stoffen alle voorschriften bij de eerste controle naleeft behaald. De overige 37 bedrijven (30%) bevinden zich in een handhavingstraject om naleving af te dwingen. Een aantal van hen moet bestempeld worden als notoire overtreder, waar de reguliere bestuursrechtelijke handhaving geen effect heeft. Intrekking van de vergunning zal hier wel soelaas bieden.</p>
<p>Horeca</p>	<p>Van de 164 horecabedrijven voldeden in 2007 101 bedrijven bij de eerste controle. Dit was een relatief hoog percentage, hetgeen een effect was van de intensievere controles na Volendam.</p>	<p>In 2011 voldoen 148 horecabedrijven. Daarnaast heeft 23-tal bedrijven op enig moment in het project voldaan, maar is toch teruggevallen. Deze bedrijven zullen in hercontrole blijven tot ze voldoen. Het handhaven van de horecabedrijven hoeft, gezien het hoge naleefgedrag, niet meer projectmatig aangepakt te worden. De brandweer zal echter wel speciale aandacht houden voor de ontruimingsoefeningen.</p>
<p>Winkelcentra</p>	<p>Bij de eerste projectcontrole door de brandweer in 2007 leefden geen van de winkelcentra alle voorschriften op het gebied van bouw en gebruik na. Handhavingstrajecten zijn ingezet.</p>	<p>De overtredingen op het gebied van bouw en gebruik zijn opgeheven. In alle winkelcentra hebben ontruimingsoefeningen plaatsgevonden. De gedragsregels worden nageleefd en personeelsleden zijn in staat een begin te maken met de ontruiming in afwachting van de brandweer. Vier winkelcentra hebben het keurmerk Veilig Ondernemen ontvangen. De handhaving van de winkelcentra hoeft niet meer projectmatig aangepakt te worden. De brandweer zal echter wel speciale aandacht houden voor de ontruimingsoefeningen.</p>

<p>Schiphol</p>	<p>In 2007 was onvoldoende inzicht in de brandveiligheidsrisico's in de panden op de luchthaven waarvan de verantwoordelijkheid niet bij Amsterdam Airport Schiphol is neergelegd. Ook wat de morele verantwoordelijkheid van de gemeente Haarlemmermeer betreft bestaat onvoldoende inzicht.</p>	<p>Er is op de luchthaven een algemeen inzicht in de brandveiligheid en het effect hierop door de getroffen security maatregelen. Ook is de morele verantwoordelijkheid van de gemeente in beeld gebracht. Daarover zijn bestuurlijke besluiten genomen die gedeeld zijn met de raad en besproken met het ministerie van BZK. Dit deelproject is volledig afgerond. De objecten op Schiphol worden door de brandweer op reguliere basis gecontroleerd.</p>
<p>Parkeergarages / tunnels</p>	<p>In 2007 was nieuwe regelgeving voor tunnels in aantocht die de gemeente dwong om voor 2014 de tunnels op orde te krijgen. Bij alle overdekte parkeergarages bestaan in 2007 in meer of mindere mate tekortkomingen in de naleving van de geldende brandveiligheidsvoorschriften.</p>	<p>Om de tunnels te laten voldoen aan de nieuwe regelgeving voor 2019 lopen diverse trajecten waar partners als de Provincie Noord-Holland, Pro-Rail, de NS en Schiphol in participeren. Zowel de openbare als de particuliere overdekte parkeergarages voldoen nu aan de regelgeving met betrekking tot brandveiligheid. De parkeergarages worden weer in het reguliere werk van de brandweer opgenomen. Het functioneren van de nood- en transparantverlichting en het op orde zijn van de vluchtwegen blijven speciale aandachtsgebieden.</p>
<p>Basisscholen</p>	<p>Reguliere jaarlijkse controles door de brandweer bij basisscholen leiden door een complexe verantwoordelijkheidsstructuur in de onderwijshuisvesting niet tot voldoende opvolging. Geconstateerde overtredingen blijven lang onopgelost. Handhavingstrajecten stokten.</p>	<p>In 2009 werden bij 82 schoolgebouwen 361 overtredingen geconstateerd (verdeeld over 66 scholen). Het merendeel betreft gebruiksovertredingen. Slechts 9 van de 82 schoolgebouwen voldeden bij de controle aan alle brandveiligheidsvoorschriften. In 2010 werden bij 54 gebouwen (van 45 scholen) nog 170 overtredingen geconstateerd, ook het merendeel gebruiksovertredingen. In 2010 voldeden 37 schoolgebouwen bij de eerste controle aan alle brandveiligheidsvoorschriften. In het schooljaar 2011-2012 volgt een nieuwe controleronde en een communicatiecampagne. Resultaten van controles worden openbaar gemaakt.</p>

<p>Organisatie brandveiligheidsmanagement</p>	<p>De organisatie van het brandveiligheidsmanagement was gezien de aanbevelingen van o.a. de commissie Hendrikx en het rapport van de Onderzoeksraad voor veiligheid naar de cellenbrand voor verbetering vastbaar.</p>	<p>De uitvoering van het plan van aanpak heeft een grote kwaliteitsimpuls gegeven aan de organisatie van het brandveiligheidsmanagement. Brandveiligheid is als speerpunt opgenomen in het integraal veiligheidsbeleid van de gemeente. Met een strategisch plan en jaarlijkse uitvoeringsplannen inclusief evaluaties heeft de organisatie van het brandveiligheidsmanagement een stevige basis gekregen. De opgedane ervaringen van de afgelopen 5 jaar, nieuwe inzichten en nieuwe beleidsprioriteiten zullen in nieuwe uitvoeringsafspraken met de Brandweer/Veiligheidsregio Kennemerland geborgd moeten worden. Daarin wordt o.a. het behouden van hogere bereikte kwaliteitsniveau van brandveiligheid vastgelegd.</p>
---	---	---

Een aantal overtredingen is nog steeds niet beëindigd en juist deze hardnekkige categorie overtreeders mag niet uit het oog worden verloren. Wij zullen deze overtreeders als speerpunt opnemen in ons Integraal Veiligheidsbeleid en strikt handhaven. Ook is zichtbaar dat een aantal instellingen van niet-zelfredzamen op enig moment gedurende het project voldeed aan alle brandveiligheidsvoorschriften, maar inmiddels weer nieuwe (gebruiks)overtredingen begaat, zodat handhaving wederom noodzakelijk is. Wij blijven daarbij prioriteit leggen bij zorginstellingen en scholen.

Tevens blijkt uit de evaluatie dat het brandveiligheidsbewustzijn van de inwoners de afgelopen vijf jaar gelijk is gebleven. Daarnaast zijn particuliere woningeigenaren nog moeilijk te bewegen om de brandveiligheid van hun eigen woning te verhogen. Nu wij veel meer woningen dan bedrijfspanden in onze gemeente hebben en het toezicht en de handhaving zich alleen richt op bedrijven, is nog veel rendement te halen bij woningen. In november 2011 is in Haarlemmermeer-Zuid het project 'Brandveilig Leven' gestart. Doel van het project is om het brandveiligheidsbewustzijn van woningeigenaren en huurders te vergroten en – indien gewenst – rookmelders op te hangen in de woningen.

De bouwwerken die de afgelopen 5 jaar zijn gaan voldoen aan de voorschriften, zijn niet meer te kwalificeren als de meest risicovolle bouwwerken, hoewel periodieke controle noodzakelijk blijft. Net als in 2006 zullen wij aan de hand van een nieuwe risicoanalyse de categorie bouwwerken selecteren die in deze raadsperiode prioriteit gaan krijgen. Door opnieuw een risicoanalyse te maken komt er ruimte voor lokale afwegingen en een Haarlemmermeerse aanvulling op het landelijk model voor periodieke brandpreventiecontroles.

Voor de volledigheid melden wij dat deze risicoanalyse wat anders is dan het wettelijk verplichte risicoprofiel dat door de veiligheidsregio wordt opgesteld. In het risicoprofiel wordt inzicht gegeven van risicovolle situaties en soorten incidenten die zich kunnen voordoen. Dat ligt dus meer in de sfeer van de voorbereiding op rampen en crises.

Nieuwe doelstelling

Met het afronden van het Plan van Aanpak Brandveiligheidsmanagement stoppen onze inspanningen op het gebied van brandveiligheid derhalve niet. In deze raadsperiode is onze doelstelling:

het goede brandveiligheidsniveau in Haarlemmermeer behouden, waarbij de speerpunten zijn:

- *de bouwwerken die de afgelopen 5 jaar niet hebben voldaan of teruggevallen zijn en weer niet voldoen. Prioriteit daarbij hebben zorginstellingen en scholen;*
- *het vergroten van het veiligheidsbewustzijn van woningeigenaren en huurders;*
- *de prioritaire bouwwerken die aan de hand van een nieuwe risicoanalyse worden geselecteerd.*

Daarnaast blijft de brandweer de reguliere controles uitvoeren, zoals ook de afgelopen jaren is gebeurd. Deze reguliere controles zijn gebaseerd op een landelijk risicomodel en vinden plaats naast de controles die volgen uit de Haarlemmermeerse risicoanalyse.

Middelen

Conform de afspraak met de raad is het Plan van Aanpak Brandveiligheidsmanagement binnen de bestaande middelen uitgevoerd.

Evaluatie

Met deze evaluatie wordt het project afgesloten. In de toekomst zullen wij jaarlijks rapporteren via het Integraal Veiligheidsbeleid.

In- en externe communicatie

Over deze nota zal extern gecommuniceerd worden via een persbericht.
De interne communicatie vindt plaats door het informeren van de projectleiders van de deelprojecten.

Besluit

Op grond van het voorgaande hebben wij besloten om:

1. vast te stellen de evaluatie Plan van Aanpak Brandveiligheidsmanagement 2007 – 2011;
2. als nieuwe doelstelling tot 2014 te hanteren:
  - het goede brandveiligheidsniveau in Haarlemmermeer behouden, waarbij de speerpunten zijn:
    - de bouwwerken die de afgelopen 5 jaar niet hebben voldaan of teruggevallen zijn en weer niet voldoen. Prioriteit daarbij hebben zorginstellingen en scholen;
    - het vergroten van het veiligheidsbewustzijn van woningeigenaren en huurders;
    - de prioritaire bouwwerken die aan de hand van een nieuwe risicoanalyse worden geselecteerd.
3. hierover jaarlijks aan de raad te rapporteren via het Integraal Veiligheidsbeleid.
4. deze nota ter informatie te zenden aan de raad

Burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlemmermeer,
namens dezen,
de portefeuillehouders,

drs. Th.L.N. Weterings

J.J. Nobel

Bijlage(n)
evaluatie rapport

Evaluatieonderzoek Plan van Aanpak Brandveiligheidsmanagement 2007-2011

Inhoudsopgave

1.	Aanleiding	3
2.	Doel van het onderzoek en de onderzoeksvraag	3
3.	Methodiek van het onderzoek	4
4.	Resultaten	4
4.1.	Antwoord op de onderzoeksvraag	4
4.2.	Niet Zelfredzamen	5
4.3.	Woningen	12
4.4.	BIGS	19
4.5.	Horeca	23
4.6.	Winkelcentra	25
4.7.	Schiphol	26
4.8.	Parkeergarages en tunnels	28
4.9.	Brandveiligheid Basisscholen	30
4.10.	Organisatie brandveiligheidsmanagement	33

1. Aanleiding

Op 19 december 2006 stemde de gemeenteraad in met het plan van aanpak brandveiligheidsmanagement¹. Het plan vormde een bestuurlijke reactie op het rapport van de Onderzoeksraad voor Veiligheid van 21 september 2006. Dat rapport handelde over de brand in het cellencomplex op Schiphol-Oost in de nacht van 26 op 27 oktober 2005. Centraal in het plan van aanpak staat de missie: "het moet brandveiliger worden in de gemeente Haarlemmermeer".

Deze ambitie is uitgewerkt in het plan van aanpak waarbij ook door de raad is onderschreven, dat de gemeente als lokale overheid nooit 100% veiligheid kan garanderen en dat wij uitgaan van de definitie 'het nemen van aanvaardbare risico's. Het college heeft tijdens het raadsdebat over het plan van aanpak ook nadrukkelijk gesteld dat een lokale overheid de verantwoordelijkheden van andere overheden en burgers niet kan 'overnemen'. Dit neemt echter niet weg dat het college in 2006 een forse ambitie formuleerde om de (brand)veiligheid in onze gemeente op een hoger peil te brengen.

Het plan van aanpak is uitgevoerd in de periode 2007-2011. Aan de raad zijn in de tussentijd vier bestuurlijke voortgangsrapportages gezonden². Met de onderhavige afsluitende evaluatie aan het einde van de looptijd van het plan van aanpak, leggen wij verantwoording af over de wijze van uitvoering daarvan.

2. Doel van het onderzoek en de onderzoeksvraag

Het doel van de eindevaluatie is tweeledig:

- I) verantwoording afleggen aan de raad over de uitvoering van het plan van aanpak en;
- II) op basis van de resultaten van de evaluatie een voorstel doen ten behoeve van het brandveiligheidsbeleid voor de resterende collegeperiode 2012-2014.

Dit evaluatieonderzoek bestaat uit een samenvattende rapportage waarin de conclusies op de vragen worden toegelicht en onderbouwd.

Hoofdvraag voor dit onderzoek: "Is het door de uitvoering van het plan van aanpak brandveiligheidsmanagement brandveiliger geworden in Haarlemmermeer?"

In het plan van aanpak is een aantal projecten en activiteiten aangegeven, met veelal eigen subdoelstellingen, om als geheel bij te dragen aan die missie. In een aantal gevallen zijn deze subdoelstellingen heel SMART geformuleerd en daarmee (kwantitatief) te toetsen, andere zijn ruimer geformuleerd en dienen dieper (kwalitatief) onderzocht te worden.

Per project is een aantal standaard subvragen onderzocht om de bijdrage van het project aan het geheel in beeld te brengen. Subvragen per project / activiteit zijn:

1. Zijn de subdoelstellingen gehaald?
2. Welke inspanningen zijn daarvoor uitgevoerd?
3. Wat zijn daarvan de resultaten?
4. Wat zijn daarvan de effecten?
5. Wat heeft dit gekost?

¹ Nr. 2006/703136

² Bestuurlijke voortgangsrapportages datum/nr. 20-11-2007/179277; 17-6-2008/21706; 17-3-2009/10431 en 2010.0026601

3. Methodiek van het onderzoek

Het onderzoek bestaat uit een kwalitatief en een kwantitatief deel. De hoofdvraag en subvragen zijn onderzocht door interviews te houden met de verantwoordelijke projectleiders en/of hun managers. De interviews hebben het karakter van een audit. Daarnaast is aan de hand van een aantal stellingen een groepsgesprek gehouden met de meest betrokken medewerkers die de afgelopen jaren gewerkt hebben aan de uitvoering van het plan van aanpak.

Bij het onderzoek zijn tevens datasystemen en registraties (en archieven) geraadpleegd. Waar geen cijfermatige onderbouwing gegeven kan worden zal dit worden vermeld in de rapportage.

4. Resultaten

In paragraaf 4.1. wordt antwoord gegeven op de onderzoeksvraag. De paragrafen 4.2. t/m 4.8. geven daarvoor tezamen de onderbouwing. Deze paragrafen beschrijven zeven brandveiligheidsprojecten die zijn uitgevoerd. Paragraaf 4.9. gaat over de organisatie van het brandveiligheidsmanagement, waarin de opvolging van alle bestuurlijke toezeggingen is onderzocht. Om herhaling zo veel mogelijk te voorkomen wordt slechts kort aangegeven wat het project behelst, wat de doelstellingen waren en wat de beoogde aanpak was. Voor een uitgebreide beschrijving wordt verwezen naar het plan van aanpak brandveiligheidsmanagement.

4.1. Antwoord op de onderzoeksvraag

Het antwoord op de onderzoeksvraag is :

"Ja, het is door de uitvoering van het plan van aanpak brandveiligheidsmanagement in Haarlemmermeer in de periode 2007-2011 brandveiliger geworden. Deze toename is af te leiden uit de verbeterde naleving van brandveiligheidsvoorschriften bij de 500 meest risicovolle objecten. De naleving is gestegen van 33 % in 2007 naar 88 % in 2011. Ook het bereiken van een groot aantal doelstellingen uit het plan van aanpak heeft bijgedragen aan de verbeterde brandveiligheid in onze gemeente. Het algemene brandveiligheidsbewustzijn is gelijk gebleven. De grote groep van Haarlemmermeerse bewoners die niet binnen die doelgroepen uit het plan van aanpak vallen, zullen nog bereikt moeten worden. De komende jaren is met het aflopen van het plan van aanpak en de opgedane ervaring een nieuwe focus van het brandveiligheidsbeleid nodig. Het concept 'Brandveilig leven' wordt het vernieuwende element in ons beleid.

Tabel 1. Antwoord op de onderzoeksvraag.

Hierna wordt per deelproject verantwoording afgelegd over de behaalde doelstellingen.

4.2. Panden met hulpbehoevenden en niet-zelfredzamen³ (NZR-project)

4.2.1. Doelgroep

Dit project handelt over de brandveiligheid bij instellingen als de Cruquiushoeve, het Spaarne ziekenhuis, verzorging- en verpleeghuizen, het uitzetcentrum, politiecellen, de cellen van de KMAR op Schiphol, en kinderdagverblijven en peuterspeelzalen en andere gebouwen die bij brand niet snel ontruimd kunnen worden, mede door de fysieke,- lichamelijke- en/of geestelijke toestand of zeer jonge leeftijd (0 tot 4 jaar) van de gebruikers.

4.2.2. Doelstelling brandveiligheidsbeleid

In 2011 moeten deze panden voldoen aan de normen van brandveiligheid.

4.2.3. Beoogde aanpak brandveiligheidsrisico

De basis is een inventarisatie van de panden met hulpbehoevenden en niet-zelfredzamen in Haarlemmermeer. De oorspronkelijke lijst uit 2006 van 77 panden werd na het raadsbesluit geactualiseerd, waarmee het aantal bij aanvang op 106 werd gebracht. Naar aanleiding van de uitgevoerde controles in 2007 werd de uiteindelijke lijst teruggebracht naar 99 (+ pilot SEIN). Uit nader onderzoek bleek dat sommige instellingen niet meer bestonden of bij nader inzien niet tot de doelgroep behoorden. De lijst is daarna actueel gehouden.

Eind 2006, begin 2007 wordt de Cruquiushoeve (Stichting Epilepsie Instellingen Nederland/SEIN) als pilot gecontroleerd op brandveiligheid. Deze controle wordt gebruikt om de aanpak voor de overige NZR-panden uit te werken.

Hierop vooruitlopend worden in ieder geval de volgende acties ingezet:

- controle van alle NZR-panden;
- delen en benutten van kennis;
- bestuursrechtelijke maatregelen;
- gezamenlijke oefeningen.

4.2.4. Zijn de subdoelstellingen gehaald?

Het subdoel van dit project, dat in 2011 alle panden van niet-zelfredzamen voldoen aan de normen van brandveiligheid is grotendeels gehaald. In totaal 95 panden van niet zelfredzamen en de Cruquiushoeve (met in 2006 nog 25 panden op het terrein) voldoen (of voldeden gedurende het project/traject op enig moment) aan alle brandveiligheidsvoorschriften.

- Op de peildatum van 1 september 2011 voldoen vier panden van niet-zelfredzamen nog steeds niet aan de brandveiligheidsvoorschriften. De verwachting gezien de besprekingen met die instellingen is dat deze eind 2011 / in de loop van 2012 alsnog aan deze voorschriften zullen voldoen.
- Inmiddels zijn er bij 23 panden van niet-zelfredzamen, die op enig moment in het project wel aan alle brandveiligheidsvoorschriften voldeden, opnieuw overtredingen (van met name gebruik) gebleken. Het vasthouden van het bereikte hogere brandveiligheidsniveau is daarmee niet vanzelfsprekend gebleken.

---

³ Voor een volledige omschrijving: blz. 12 en 13 plan van aanpak

4.2.5. Welke inspanningen zijn daarvoor uitgevoerd?

Pilot Cruquiushoeve

In 2006/2007 is de pilot controle brandveiligheid Cruquiushoeve/SEIN uitgevoerd. Het complex waar sinds de 60-er jaren zo'n 250 – 300 bewoners in 25 aparte gebouwen woonden, is integraal op brandveiligheid gecontroleerd aan de hand van bouwkundige-, installatietechnische- en gebruiksvoorschriften. Op 28 augustus 2007⁴ is een besluit genomen over het verbeteren van de brandveiligheid op de Cruquiushoeve door het inzetten van een handhavingstraject.

12 semipermanente woningen en

13 woningen uit de jaren'60

Dit traject heeft er toe geleid dat nagenoeg alle niet-zelfredzame bewoners van de Cruquiushoeve in de periode 2009-2010 zijn verhuisd naar nieuw gebouwde woningen op het terrein, die aan de hoogste brandveiligheidseisen voldoen. SEIN verkoos de nieuwbouw voor de bewoners boven het op orde brengen van de brandveiligheid van de oude woongebouwen vanwege de enorme investering die dit vergde. Bij 12 semipermanente woningen was daarnaast de termijn van de tijdelijke bouwvergunning verlopen. Tenslotte stond ook de kwaliteit van de zorg in de woongebouwen onder druk die slechts met nieuwbouw kon worden opgelost.

Tijdens de nieuwbouw op het terrein is ook de brandveiligheid van de bestaande en destijds in gebruik zijnde gebouwen geoptimaliseerd, aangezien deze immers nog steeds werden bewoond. Zowel de directie van SEIN als de gemeente hebben daarbij steeds het belang van het brandveilig wonen van de bewoners centraal gesteld. SEIN heeft immers ook geïnvesteerd in de brandveiligheid van 25 woongebouwen die na verloop van tijd gesloopt zouden gaan worden. Van het gemeentelijk bouwtoezicht was tijdens de nieuwbouw van de Cruquiushoeve een senior inspecteur bouwtoezicht speciaal belast met het toezicht op de brandveiligheidseisen. Ook de afdeling Preventie van de brandweer/VRK is daarbij zeer nauw betrokken geweest. Met de Bedrijfshulpverlening (BHV) van SEIN heeft de brandweer een ontruimingsoefening gedaan.

⁴ Nota van B&W 28 augustus 2007 Nr. 2007\167037

Artist impressie en opening nieuwbouw Cruquishoeve/SEIN op 3 september 2010 door Hare Majesteit de Koningin

Laatste stand van zaken

De inmiddels leegstaande oude woongebouwen op het terrein worden gesloopt, waarmee tevens al een aanvang is gemaakt. SEIN wil ook een aantal te slopen gebouwen nog tijdelijk in gebruik houden. Verder laat men een aantal oude gebouwen op het terrein staan. De laatste hand wordt gelegd om de brandveiligheid van die laatste in totaal 12 gebouwen op het terrein voor 1-1-2012 alsnog volledig aan de brandveiligheidseisen te laten voldoen waarvoor andermaal investeringen nodig zijn. Het gaat hier onder andere over het gebouw Aster waar nog gewoond wordt, en een aantal andere gebouwen, zoals het Dag Activiteiten Centrum. Over de brandveiligheid is de afgelopen jaren vele malen overleg gehouden met de directie van SEIN. Recentelijk is afgesproken dat ook de oude panden die in gebruik blijven voor 1-1-2012 aan alle brandveiligheidsvoorschriften voldoen.

Onderzoek brandveiligheidsbewustzijn

In het voorjaar van 2007 is een onderzoek naar het brandveiligheidsbewustzijn bij instellingen van niet-zelfredzamen⁵ uitgevoerd. Doel van het onderzoek was het verkrijgen van inzicht in de veiligheidsbeleving en het veiligheidsbewustzijn van de instellingen NZR. De kern van het onderzoek is dat de instellingen een positief zelfbeeld hebben van zichzelf waar het gaat om naleving van brandveiligheidsvoorschriften. Bij de eerste controles in het project bleek echter dat slechts 9 van de 99 instellingen direct aan alle voorschriften voldeden. Tijdens het project is daarom veel aandacht besteed aan kennisoverdracht en het vergroten van het bewustzijn van de instellingen.

Delen en benutten van kennis

- Op 15 mei 2007 en 5 september 2007 zijn informatieavonden gehouden voor alle instellingen die gecontroleerd zouden worden op brandveiligheid. De eerste avond was voor algemene instellingen en de tweede avond speciaal voor kinderdagverblijven en peuterspeelzalen. Op die avonden waren 15 respectievelijk 17 instellingen vertegenwoordigd. Hierbij waren verschillende instellingen met meerdere panden waarin niet-zelfredzamen verblijven.
- Aan de gebruikers van alle panden voor niet-zelfredzamen is aansluitend een in eigen beheer ontwikkelde voorlichtingsfilm op dvd gezonden met als doel te zorgen voor de verbetering van het brandveiligheidsbewustzijn binnen die panden. Het is gebleken dat niet alle personen die de informatieavonden hebben bijgewoond ook beslissingsbevoegd waren waar het investeringen in brandveiligheid betreft. De informatie is veelal getrapt doorgelopen op directie/beslissingsniveau.
- Naast de voorlichtingsfilm op dvd zijn met name de (concept)aanschrijvingen en de gesprekken met instellingen (directie/beslissingsniveau) belangrijk geweest om ze bewust te

⁵ Nulmeting brandveiligheidsbewustzijn instellingen NZR. TNS-NIPO 14-8-2007

maken van de ernst van de overtredingen. De informatie bleek dus in meerdere vormen aangeboden te moeten worden. Het project kreeg gaandeweg ook meer het karakter van maatwerk in plaats van een collectieve benadering.

- Een ander aspect dat gaat over het delen van kennis betreft de behoefte bij de instellingen om de brandweer als adviseur te gebruiken. Sinds de cellenbrand Schiphol in 2005 wordt door de controleurs van de brandweer/VRK echter zeer terughoudend gereageerd om advies aan een instelling te geven die men zelf moet inspecteren. De lijn is dat een houder van een gebruiksvergunning advies dient in te winnen bij een eigen (extern) deskundige op het gebied van brandveiligheid. In het project hebben de brandweer en de gemeente wel uitleg / voorlichting (dus géén advies) gegeven over het waarom van de voorschriften / normen.

Controles en lasten onder dwangsom

- In 2007 zijn alle instellingen van niet-zelfredzamen binnen het project voor het eerst integraal gecontroleerd op bouwkundige-, installatietechnische- en gebruiksvoorschriften. Deze controles (en die van de pilot SEIN/Cruquishoeve) zijn als second opinion uitgevoerd door een extern deskundige.
- Slechts 9 van de 99 panden bleken bij die eerste controle aan alle brandveiligheidsvoorschriften te voldoen. Op de Cruquishoeve bleken bij ieder gebouw gebreken in de brandveiligheid te bestaan.
- Voor al deze instellingen zijn bestuurlijke maatregelen getroffen. In 2008 waren alle instellingen definitief aangeschreven met een last onder dwangsom met begunstigingstermijnen van drie en zes maanden.
- Daarna is het project binnen de lijnorganisatie gebracht.
- In de periode daarna zijn bij alle panden door een extern deskundige hercontroles uitgevoerd.
- Na het aflopen van de begunstigingstermijnen, in 2009, voldeden 33 panden van de 99 volledig aan de brandveiligheidsvoorschriften. Daar voldeden 66 panden dus niet aan. Dit heeft in 49 van de gevallen geleid tot het verbeuren van dwangsommen.
- Het totaalbedrag dat schriftelijk aan verbeurde dwangsommen is opgelegd bedraagt €544.850. Bij de doelgroep heeft dit tot veel commotie geleid. Bij het college zijn veel verzoeken om matiging dan wel kwijtschelding van de verbeurde dwangsommen ontvangen. In een groot aantal gevallen heeft dit geleid tot nader overleg en werden afspraken gemaakt over de naleving van de eisen. Na bestuurlijke matiging bleef een daadwerkelijk te innen bedrag over van €193.100. Daarvan is tot op heden €151.100 daadwerkelijk geïnd en staat €42.000 nog open.
- Uit de gegevens blijkt verder, dat vooral kleinere NZR-instellingen de verbeurde dwangsommen hebben betaald. In verband met het grote aantal verzoeken tot matiging van verbeurde dwangsommen, is in 2009 een interne richtlijn met criteria opgesteld. Hiervan is in specifieke gevallen ook afgeweken om meer maatwerkafspraken te kunnen maken.
- Instellingen die tijdens het project op enig moment aan de brandveiligheidsvoorschriften voldeden, zijn in het reguliere controleplan van de brandweer/VRK opgenomen en worden periodiek gecontroleerd. Het blijkt in de afgelopen jaren dat enkele instellingen die volledig aan de normen voldeden, inmiddels toch weer nieuwe overtredingen van brandveiligheidsvoorschriften begaan. Het gaat dan met name om (eenvoudig op te lossen) gebruiksvoorschriften. In geringe mate worden opnieuw bouwkundige brandveiligheidsvoorschriften overtreden.
- Tijdens de uitvoering van het project heeft een wijziging van de regelgeving plaatsgevonden (Bouwbesluit / Gebruiksbesluit), waardoor ook weer nieuwe eisen ontstonden. Hierover ontstond wederom enige commotie bij een groep van zorginstellingen en hiervoor is specifiek maatwerk toegepast door te anticiperen op de nieuwe regelgeving.

- Bij elkaar is de volledige vijf jaar nodig geweest om (bijna) alle instellingen te laten voldoen aan de normen.

Onderzoek uitvoering project brandveiligheid niet-zelfredzamen

- De strakke handhavingsaanpak⁶ in 2007 en 2008 werd in 2009 na onderzoek verlaten, omdat de doelgroep een grote verontwaardiging liet zien over deze aanpak en de wens had om meer in overleg te treden en afspraken te maken om zo een sneller/duidelijker traject in te gaan. *Citaat: "wij begrijpen niet dat er naast gebruiksovertredingen nu ook veelal bouwkundige tekortkomingen naar voren komen, daarop een harde handhavingsaanpak wordt ingezet terwijl de brandweer toch al jaren brandveiligheidscontroles bij ons uitvoerde en geen opmerkingen had".*
- Daarop is de strakke handhavingsaanpak verlaten. Er is meer in gesprek gegaan. De grote lijn hierin was dat instellingen grote behoefte hadden aan uitleg over het waarom van de voorschriften/normen. Men wilde de voorschriften alsnog gaan naleven maar hadden daar veelal meer tijd voor nodig (om bijvoorbeeld de financiering van de verbouwing rond te krijgen).
- De basis voor die gematigde aanpak was eerder gelegd in de Kadernota Handhaving en Toezicht 2008 en de daarin aangegeven handhavingsscenario's.
- Het effect van onze strakke handhavingsaanpak, zoals in het plan van aanpak gesteld, is onder de doelgroep onderzocht in 2009. De gemeenteraad is hierover via brief 09.0398144/ht geïnformeerd.
- Het duurde, ondanks het inspelen op de behoefte van de doelgroep aan een sneller/duidelijker traject, tot september 2011 voordat 95 van de oorspronkelijke lijst van 99 panden (en de Cruquishoeve/SEIN) aan de voorschriften voldeden. Indien de strakke lijn na 2008 gevolgd zou zijn, is de verwachting dat er meer dwangsommen zouden zijn verbeurd, meer rechtszaken zouden zijn gevolgd en is niet zeker of het resultaat bereikt zou zijn dat nu bereikt is.

Monitor

De Cluster Handhaving en Toezicht heeft voor het NZR-project in 2007 een monitor op maat gebouwd, waarin alle details van de controles en het handhavingproces inclusief dwangsomtrajecten in beeld zijn gebracht. Exact bekend is welke soort overtredingen zijn geconstateerd en wanneer deze zijn opgeheven. Na overdracht van het project naar de lijnorganisatie is deze monitor in stand gelaten, zodat ook een beeld bestaat van de huidige periodieke controles door de brandweer. Een goede monitor is van belang om de fluctuaties van het naleven van voorschriften en de te plegen interventies te kunnen volgen. Het instrument zal ook na afloop van dit project in stand gelaten worden.

Oefenen

Ter verbetering van de aansluiting tussen de brandweezorg en de bedrijfshulpverlening bij objecten met personen die niet-zelfredzaam zijn, is er in 2007 en 2008 bij 20 instellingen voor niet-zelfredzamen tussen de Bedrijfshulpverlening (BHV) van die instellingen en brandweer gezamenlijk geoefend. Relevante gebreken zijn gemeld aan de Arbeidsinspectie, die toezicht houdt op de Bedrijfshulpverlening. Op 22 december 2009 heeft de brandweer ook gezamenlijk geoefend met de BHV van SEIN op het terrein van de Cruquishoeve.

---

⁶ Controlebezoek, concept dwangsombesluit, zienswijze, hercontrole, definitief dwangsombesluit, controle begunstigingstermijn, verbeuren dwangsom, invorderen en innen dwangsom.

Het in het plan aangegeven aantal van 20 gezamenlijke oefeningen per jaar is niet gehaald. De reden hiervoor ligt mede in de regionalisering van de Brandweer en de capaciteit die de brandweer daaraan kwijt is.

Vergunningverlening

Brandveiligheid vangt uiteraard al aan voordat een pand gerealiseerd is, namelijk in de ontwerpfase waarbij met de gemeente vooroverleg plaatsvindt over de in te dienen bouwplannen. Bij vergunningverlening voor nieuwbouw of verbouw van panden van niet-zelfredzamen voert de Cluster Dienstverlening een toets uit op de zware eisen voor het ingediende bouwplan en de benodigde Gebruiksvergunning. De brandweer/VRK is daarvoor adviseur van de gemeente.

Instellingen hebben er soms belang bij dat ze af kunnen wijken van de brandveiligheidsvoorschriften die gesteld worden in de omgevingsvergunning voor het bouwen. Een verzoek om vooruitlopend op de vergunning het gebruik te gedogen wordt dan soms ingediend. Gedogen wordt alleen gedaan bij het zicht op het verlenen van een vergunning als toetsingen op o.a. brandveiligheid zijn uitgevoerd en bij het betreffende project ook is beoordeeld dat het voldoet aan de gestelde eisen. Gedoogbesluiten passen te allen tijde binnen het handhavingbeleid dat de raad heeft vastgesteld.

4.2.6. Wat zijn daarvan de resultaten?

- Concreet resultaat van de inspanningen is de feitelijk verhoogde brandveiligheid door naleving van voorschriften op zowel bouwkundig, installatietechnisch als gebruiksaspecten van panden waarin niet-zelfredzamen verblijven.
- Van de oorspronkelijke doelgroep voldoen (c.q. voldeden op enig moment gedurende het project/traject) 95 NZR-instellingen aan de brandveiligheidsvoorschriften.
- Voor de ruim 250 niet-zelfredzame bewoners voldoet ook SEIN/Cruquishoeve aan de brandveiligheidsvoorschriften.
- Andere SEIN-panden op het Cruquishoeverterrein die in gebruik blijven, voldoen volgens afspraak met de directie van SEIN alsnog voor 1-1-2012 volledig aan de brandveiligheidsvoorschriften.
- De panden van niet-zelfredzamen die op enig moment aan de brandveiligheidsvoorschriften voldeden, zijn in de loop van 2009 in de reguliere jaarlijkse controlecyclus van de brandweer/VRK opgenomen.
- Brandveiligheid is binnen die instellingen prioritair op de agenda gezet.
  - o In 2007 is een onderzoek naar brandveiligheidsbewustzijn uitgevoerd (nulmeting). Opvallend was het goede zelfbeeld dat de instellingen hadden over hun niveau van naleving van de brandveiligheidsvoorschriften.
  - o Ontluisterend waren de daadwerkelijke controleresultaten ten opzichte van de conclusies uit het onderzoek. Het goede zelfbeeld van de instellingen stond in schril contrast met de werkelijkheid. Weten, willen, kunnen en doen bleken niet overeen te stemmen. Dat goede zelfbeeld van de NZR-instellingen (directie en personeel) werd na de controles bijgesteld.
- In hoeverre het brandveiligheidsbewustzijn binnen de instelling van niet-zelfredzamen ten opzichte van de nulmeting uit 2007 is gewijzigd is niet opnieuw gemeten, omdat er onderzoek is gedaan naar de uitvoering van het handhavingstraject. De meest recente controleresultaten geven wel een indicatie van het feitelijke brandveiligheidsbewustzijn.
  - o Uit de handhavingmonitor van de Cluster Handhaving en Toezicht blijkt namelijk dat van de 23 in 2010 uitgevoerde reguliere periodieke controles door de brandweer er 19 nog steeds aan voorwaarden voldeden en 4 niet.
  - o In 2011 bleken van de 34 uitgevoerde reguliere periodieke controles er 23 niet te voldoen.

Dit laat dus een achteruitgang zien. Bij die reguliere periodieke controles worden vooral gebruiksovertredingen gevonden. Dit soort overtredingen kan elk moment wisselen (bijvoorbeeld wel/niet vrijhouden van een nooduitgang).

- Bouwkundige gebreken komt de brandweer bij de NZR-panden die eerder aan de voorwaarden voldeden nauwelijks meer tegen.
- Een controle is en blijft een momentopname. De doelgroep is verder geen statisch geheel. Binnen de doelgroep zijn 65 NZR-panden een kinderdagverblijf of peuterspeelzaal, waarvan in het algemeen bekend is dat er een groot verloop is van personeel, waardoor de communicatie en uitleg over brandveilig gebruik steeds herhaald moet worden. Ook worden bestaande panden verbouwd, waardoor ook continue aandacht moet blijven voor de bouwkundige- en installatietechnische brandveiligheid.

4.2.7. Wat zijn daarvan de effecten?

- Het effect van de maatregelen is dat de kans op het ontstaan en de verspreiding van brand is verlaagd. Gemeten zijn de verhoogde naleving van:
  - bouwkundige voorschriften, die samenhangen met de verspreiding van brand en rook;
  - installatietechnische voorschriften, die samenhangen met het ontstaan, het melden en het mechanisch bestrijden van brand (onderhoud aan stooktoestellen, aanwezigheid rookdetectie en brand meldinstallaties, sprinklerinstallaties e.d.);
  - gebruiksvoorschriften die veelal samenhangen met gedrag van gebruikers.
- Op basis van de formule "*Risico = negatief Effect x Kans op niet spontane naleving*" ($R = ne * k$)⁷ van het voormalig Ministerie van VROM kan worden aangenomen, dat de risico's bij brand voor niet-zelfredzamen zijn afgenomen. In hoeverre, kan echter niet worden gekwantificeerd, maar blijkt wel uit een verbeterde naleving van de brandveiligheidsvoorschriften. Hierbij geldt verder dat het gebruik van een pand waarin niet-zelfredzamen verblijven op zich geen statisch geheel is. Dagelijks menselijk gebruik maakt dat er altijd kans is op het ontstaan van brand. Periodiek zal het gebouw en zullen de installaties als gevolg van verbouwingen mogelijk aangepast gaan worden. Voor een blijvend effect is een blijvend kwalitatief goed en zeer regelmatig toezicht nodig.

4.2.8. aanbevelingen

- Het vasthouden van het verhoogde brandveiligheidsniveau bij panden van niet-zelfredzamen door:
  - De brandveiligheid van panden van niet-zelfredzamen tot 2014 als speerpunt binnen het Integraal Veiligheidsbeleid op te nemen met een hoge controlefrequentie;
  - Binnen het reguliere controleprogramma door de brandweer/VRK (gebruik) en het gemeentelijk bouwtoezicht (bij verbouwingen) blijvend prioritair en periodiek voldoende aandacht te schenken aan het toetsen van het naleven van alle brandveiligheidsvoorschriften;
  - De kwaliteit en diepgang van de brandweercontroles, de monitoring daarvan en de rapportage daarover door de VRK te waarborgen met de regiefunctie bij Team Openbare Orde en Veiligheid en het afspreken van prestatie-indicatoren met de brandweer/VRK, zodat het bereikte kwaliteitsniveau behouden blijft of verder verbetert;

⁷ Risicoanalysemodel op www.vrom.nl/bouwregelgeving/publicaties

- Bij de jaarlijkse brandweercontroles ook een goede toelichting te geven op het waarom van de voorschriften/normen om het brandveiligheidsbewustzijn van het personeel bij de instellingen op peil te houden;
- Gebleken is dat er continue aandacht moet blijven om een kwalitatief goed niveau te waarborgen van feitelijke brandveiligheid (bouwkundig, installatietechnisch en gebruik) en brandveiligheidsbewustzijn. De factor van (handhavings)communicatie en advies speelt daarin naast toezicht en handhaving een belangrijke rol. In de gebruiksfase van een pand zou bijvoorbeeld het bouwtoezicht bij bouwkundige controles aanvullend op het brandweertoezicht kunnen werken. Op deze wijze versterken de twee disciplines elkaar.
- Om de kwaliteit van de controles bij de brandweer/VRK te monitoren en te toetsen zou brandweer Amsterdam- Amstelland gevraagd kunnen worden om jaarlijks enkele audits te doen. De VRK zou dit eveneens voor Amsterdam- Amstelland kunnen doen. Ook op andere vlakken maken de twee regio's al gebruik van elkaars expertise.

4.3. Woningen

4.3.1. Doelgroep

De oorspronkelijke doelgroep in het plan van aanpak werd in 2006 globaal aangegeven als "oudere woningen" (waarbij etagewoningen en portiekwoningen als meest fataal werden aangemerkt). Als gevolg van de brand aan de Koning Willem I laan op 16 augustus 2008, is deze nader gespecificeerd en aangepast^[1]. Het college formuleerde een specifiek plan van aanpak *brandveiligheid risicowoningen* aangezien een urgentere en gewijzigde aanpak noodzakelijk was geworden.

4.3.2. Doelstelling brandveiligheidsbeleid

Oorspronkelijke doelstelling uit 2006

"Wij streven naar een progressie in het bewustzijn voor brandveiligheid in de woning bij de inwoners van onze de gemeente".

Doelstelling Plan van aanpak brandveiligheid risicowoningen uit 2008

"De brandveiligheid van (mogelijke) risicowoningen in de gemeente Haarlemmermeer vergroten door gerichte normatieve communicatie via brief, telefoon en internet naar bewoners om daarmee ook de kans op slachtoffers te verkleinen^[2]."

4.3.3. Beoogde aanpak brandveiligheidsrisico

Oorspronkelijke aanpak (2006)

Om de brandveiligheid in de woning te verbeteren, zou primair aandacht besteed worden aan risicovolle woningen. De aandacht gaat daarom uit naar de etagewoningen en woningen in de oudere wijken in Haarlemmermeer. De oorspronkelijke aanpak bestond uit:

- Communicatie en voorlichting:

^[1] Nota 2 december 2008 (200811 14021)

^[2] NB Om deze doelstelling te kunnen bereiken was eerst onderzoek nodig welke woningen niet voldoen aan de wettelijke eis van 20 minuten weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag.

- gemeente en brandweer maken gezamenlijk de communicatiedoelstelling en – strategie die aansluit bij bestaande communicatieprogramma's;
- bewoners in de oudere bouw worden benaderd om na te denken over maatregelen die zij kunnen treffen om de eigen woonomgeving veiliger te maken;
- na een initiële nulmeting over het besef van brandveiligheid onder de inwoners van de gemeente, zal jaarlijks over de progressie worden gerapporteerd
- Aansluiten bij bestaande initiatieven:
  - de Nationale Brandpreventieweek;
  - Stichting Consument en Veiligheid
  - onderzoek mogelijkheden gezamenlijke campagne (Verbond van) Verzekeraars om de aanschaf en installatie van rookmelders te vergemakkelijken;
- Nader onderzoek naar de samenhang tussen sociale veiligheidsvraagstukken (waaronder drank- en drugsgebruik) en het vraagstuk van brandveiligheid en beide deelgebieden op elkaar afstemmen.

Werkwijze Plan van aanpak brandveiligheid risicowoningen (2008)

De werkwijze bestond uit een voortraject en een daarop volgend handhavingstraject.

Het voortraject bestond uit vier fasen:

Fase 1. Het houden van een steekproef.

Fase 2. Een bouwtekeningonderzoek.

Fase 3. Fysieke bezoeken aan de geselecteerde woningen (veldwerk).

Fase 4. Analyserapportage / beschrijving risico's.

Communicatie met de betrokken bewoners in het voortraject was een cruciale factor.

Bij het handhavingstraject werden drie deeltrajecten genoemd.

Traject 1. Communicatie (waaronder brieven en informatieavonden per wijk/gebied).

Traject 2. Stimuleringstraject plaatsing rookmelders.

Traject 3. Direct handhaven.

De activiteiten zouden zoveel mogelijk binnen de reguliere budgetten gerealiseerd moeten worden.

Aanvullend werd in maart 2009 besloten om in 2010 (en 2012) een schriftelijk handhavingsonderzoek te doen naar de mate waarin particuliere eigenaren hun woningen op een juiste manier hebben voorzien van rookmelders en de mate waarin men bouwkundige aanpassingen heeft doorgevoerd of zal doorvoeren. Van de onderzoeken is alsnog afgezien omdat een onderzoek slechts sociaal wenselijke antwoorden zou opleveren.

4.3.4. Zijn de subdoelstellingen gehaald?

De twee subdoelstellingen (de eerste uit 2006 en de tweede uit 2008) zijn deels gehaald.

De eerste doelstelling uit 2006 "*de progressie in het bewustzijn voor brandveiligheid in de woning bij de inwoners van de gemeente*" is gemeten in 2007 en 2009. Daaruit blijkt dat het aandeel bewoners dat brandveiligheidsmaatregelen in hun woning heeft getroffen, tussen 2007 en 2009 nagenoeg gelijk is gebleven. In 2012 wordt een derde meting uitgevoerd. Extra inspanningen op het gebied van het bewustzijn voor brandveiligheid in de woning voor alle inwoners lijkt daarvoor nodig. De grote oorspronkelijke doelgroep uit 2006 is met de uitvoering van het plan van aanpak niet bereikt omdat de focus werd gelegd op de zogenaamde risicowoningen met een tekortschietende weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag en niet op alle oudere (portiek) woningen.

De tweede doelstelling (uit 2008) om "de brandveiligheid van mogelijke risicowoningen in de gemeente Haarlemmermeer te vergroten" is gedeeltelijk gehaald. Allereerst is na onderzoek vastgesteld dat voor de totale onderzoeksgroep van 7.462 mogelijke risicowoningen, in 3.091 gevallen wel wordt voldaan aan de wettelijke eis van 20 minuten weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag. Van de onderzoeksgroep is in 4.339 gevallen vastgesteld dat hieraan niet voldaan wordt. Van die 4.339 woningen zijn 2.924 in bezit van Ymere en zijn er 1.415 in particulier bezit.

Hieronder staan de resultaten van de fysieke onderzoeken van de eerder gedefinieerde (mogelijke) risicowoningen aangegeven^[3].

	voldoet niet		voldoet wel		totaal
	aantal	%	aantal	%	
Ymere	2.924	64%	1.651	36%	4.607
particulieren	1.415	50%	1.440	50%	2.855
totaal	4.339		3.091		7.462

Tabel 1. totaaloverzicht

Bij de particuliere woningen in het onderzoek kan in 50 % van de gevallen geconcludeerd worden dat de WBDBO van 20 minuten op de woningscheidende wand niet voldoet. Bij de huurwoningen voldoet 64% niet aan deze eis.

4.3.5. Welke inspanningen zijn daarvoor uitgevoerd?

Inspanningen op basis van de oorspronkelijke doelstelling 2006:

- In 2007 werd op basis van de oorspronkelijke projectdoelstelling bij de inwoners van Haarlemmermeer een nulmeting^[4] uitgevoerd naar hun bewustzijn van brandveiligheid. In 2009 is een 1-meting uitgevoerd naar de toename van het brandveiligheidsbewustzijn. In 2012 zal een vervolgmeting plaatsvinden om trendmatig de genomen brandveiligheidsmaatregelen door bewoners te kunnen blijven volgen.
- De gemeente heeft verder vanaf 2007 jaarlijks deelgenomen aan de brandpreventieweek die meestal in oktober is.
- Er is geen gezamenlijke communicatiestrategie met de brandweer opgesteld, wel zijn de uitgevoerde communicatie acties afgestemd met de brandweer.
- De samenwerking met het Verbond van verzekeraars is bij gebrek aan interesse van die zijde niet van de grond gekomen.
- Het nader onderzoek naar de samenhang tussen sociale veiligheidsvraagstukken (waaronder drank- en drugs gebruik) en het vraagstuk van brandveiligheid, is niet uitgevoerd, omdat de focus werd gelegd op de zogenaamde risicowoningen met een tekortschietende weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag en niet op alle oudere (portiek) woningen.

^[3] Stand van zaken per 27-3-2009. Hierover is in de Nota van 31 maart 2010 aan de raad gerapporteerd.

^[4] Factsheet brandveiligheid 2007

Inspanningen op basis van de bijgestelde doelstelling 2008:

- Woningcorporatie Ymere werd na de brand met een last onder dwangsom aangeschreven om 104 woningen van exact hetzelfde type in de directe omgeving van de Koning Willem I laan aan te passen aan de wettelijke eisen voor branddoorslag en brandoverslag. Ymere heeft dit zeer voortvarend en binnen de begunstigingstermijn uitgevoerd. Op de uitvoering heeft de gemeente toezicht gehouden.

Brand 16 augustus 2008 Koning Willem I laan Aanpassing dak 104 woningen Koning Willem I laan

- Bouwtekeningenonderzoek is uitgevoerd door gemeente en Ymere;
- een gezamenlijk communicatieplan is opgesteld en uitgevoerd;
- In totaal 201 particuliere woningen (verdeeld over 153 bouwvergunningen/types) zijn fysiek onderzocht door een extern deskundige. Per bouwtype zijn twee woningen fysiek onderzocht om een uitspraak te kunnen doen over het voldoen aan de WBDBO-eis. Dit aantal is voldoende representatief bij kleine onderzoeks aantallen en geeft een zeer kleine foutmarge.
- Ook zijn 417 Ymere huurwoningen fysiek onderzocht (10% van het woningbestand en verdeeld over 100 complexen).
- vier bewonersavonden en rookmelderactie particulieren;
- een in eigen beheer gemaakte voorlichtingsfilm op dvd aan 1.415 particulieren verspreid;
- samen met Ymere werd een extern deskundige ingehuurd die steekproefsgewijs complexen van huur en particuliere woningen (van hetzelfde type) fysiek onderzocht;
- Over de resultaten van het onderzoeksproject heeft een extern deskundige een kwaliteitstoets uitgevoerd^[7].
- In de nota van 31-3-2009 *Implementatie plan van aanpak brandveiligheid woningen met een verhoogd risico op branddoorslag en brandoverslag* werd daarvan aan de raad verslag gedaan^[6].
- Er is over de resultaten tevens een persconferentie gegeven en in vakbladen zijn artikelen over de Haarlemmermeerse aanpak verschenen^[8].
- Alle bewoners en eigenaren zijn in maart 2009 van de resultaten op de hoogte gesteld en hebben advies gekregen hoe de brandveiligheid van hun woning te vergroten.
- De lijst met adressen van woningen die niet voldoen aan de wettelijke eis van 20 minuten weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag, is vastgesteld en aan de meldkamer van de brandweer/VRK toegezonden. Indien een brandmelding vanaf dit adres binnenkomt, wordt met twee tankautospuitten uitgerukt;

^[7] USG- Innotiv Technisch Adviesbureau, te Deventer, 11 maart 2009.

^[6] Nota 31-3-2010 nr. (2009/16781)

^[8] O.a. in het vakblad van Aedis

- Ymere heeft de 2.924 woningen vooruitlopend op bouwkundige aanpassingen van rookmelders voorzien.
- Ymere heeft 1.580 woningen i(n de risico categorieën 1b en 2) met kleine gaten en kieren in de woningscheidende wanden aangepast aan de wettelijke eis en in september 2011 een rapportage aan de gemeente opgeleverd.
- Het gemeentelijk bouwtoezicht heeft de kwaliteit van die aanpassingen steekproefsgewijs gecontroleerd tijdens en na de uitvoering.
- Het voornemen was om in 2010 en 2012 een schriftelijk handhavingsonderzoek te doen. Hiervan is afgezien omdat het onderzoek louter sociaal wenselijke antwoorden zou gaan opleveren.
- Op 27 januari 2010 hebben de gemeente en Ymere een convenant gesloten waarin o.a. is bepaald dat alle huurwoningen uiterlijk op 31-12-2015 zijn aangepast aan de eisen die gelden voor de weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag. In het convenant is ook afgesproken dat particuliere eigenaren kunnen meeliften met de aannemers die Ymere zal inzetten voor de bouwkundige (dak en muur) aanpassingen van de huurwoningen (type Koning Willem I laan^[9]).
- De makelaars in de gemeente zijn in 2009 schriftelijk geïnformeerd over de WBDBO-problemen bij oudere woningen.
- Er is een monitor particuliere risicowoningen gebouwd. Deze monitor wordt bijgehouden bij het team Bouw van de cluster Handhaving en Toezicht dat in de praktijk onder leiding van een projectleider samenwerkt met woningcorporatie Ymere. Eenmaal per jaar stuurt het team Bouw deze lijst naar de meldkamer van de brandweer/VRK.
- Ymere heeft een rapportage uitgebracht van de inmiddels aangepaste complexen en een planning gemaakt van de nog aan te passen woningen. Dit betreft woningen in de zwaardere categorie 1a.
- De handreiking^[10] van het voormalig ministerie van VROM werd mede gebaseerd op de Haarlemmermeerse aanpak van dit landelijke brandveiligheidsprobleem. Ook zijn Kamervragen gesteld over de termijn van 5 jaar die de gemeente Haarlemmermeer heeft gegeven aan woningeigenaren om de woningen aan de WBDBO-eis te laten voldoen. De toenmalige minister van VROM kondigde in 2009 een onderzoek aan onder alle gemeenten in Nederland hoe men de door het ministerie uitgegeven richtlijn is omgegaan. Dit onderzoek is niet uitgevoerd.
- De website zal voor 1-1-2012 up to date worden gemaakt met o.a. de laatste plannings.
- De communicatie naar de particuliere bewoners is in 2010 na het afsluiten van het convenant met Ymere stilgevallen, vanwege de focus op de huurwoningen van Ymere en het toezicht hierop. De planning van Ymere voor de categorie 1a start pas vanaf 2012.
- Besloten is om een nieuwe impuls te geven aan de communicatie richting particuliere eigenaren met een woning waarvan de WBDBO te kort schiet. Daarbij wordt tevens ingegaan op de handhaving na 31-12-2015.
-

---

^[9] Particuliere eigenaren met een woning waar kleine kieren of gaten op de woningscheidende wand aanwezig zijn kunnen deze zelf aanpassen met brandwerende materialen.

^[10] Inspectiesignaal brandwerendheid woningscheidende constructies, VROM januari 2009

4.3.6. Wat zijn daarvan de resultaten?

Herhalingsonderzoek brandveiligheidsbewustzijn

De resultaten van de 1-meting^[11] zijn een vervolg op de 'factsheet Brandveiligheid' uit 2007. De focus ligt op de brandveiligheidsmaatregelen die bewoners daadwerkelijk genomen hebben. Het aandeel bewoners dat (brand)veiligheidsmaatregelen in hun woning heeft getroffen, is tussen 2007 en 2009 nagenoeg gelijk gebleven^[12]. De meest getroffen maatregel is het ophangen van een rookmelder, op afstand gevolgd door de brandblusser. Woningeigenaren zeggen vaker (brand)veiligheidsmaatregelen te hebben genomen dan huurders. Dit betekent echter niet dat de brandveiligheidsmaatregelen in huurwoningen daadwerkelijk onder de maat zijn. Verhuurders (waaronder de corporatie) nemen immers vaak allerlei brandveiligheidsmaatregelen waarvan bewoners zich niet altijd bewust zijn. In 2004 had reeds 55% van alle huizen in Haarlemmermeer een rookmelder^[13]. Op wijkniveau valt op dat het aantal rookmelders in Graan voor Visch en Zwanenburg sterk is toegenomen tussen 2007 en 2009. Beide wijken met veel oudere woningen scoren nu bovengemiddeld ten opzichte van de rest van de gemeente. De Hoofddorpse wijken Pax, Bornholm, Overbos en Toolenburg blijven wat achter qua rookmelders (61-63% heeft een rookmelder). Opvallend is dat dit tachtiger en negentiger jaren woningen betreffen. Deze woningen scoren slechter qua brandveiligheidsmaatregelen dan de vooroorlogse (meeste brandblussers) en zestiger jaren woningen (77% een rookmelder). De nieuwste wijken Floriande, Getsewoud en Vijfhuizen Stellinghof hebben de meeste rookmelders doordat dit bij de bouw al een verplichting was.

Resultaten implementatie plan van aanpak brandveiligheid risicowoningen

- Ymere heeft tot 1 september 2011 inmiddels 1.580 huurwoningen, met kleine gaten en kieren in de woningscheidende wand aangepast, door deze op te vullen met brandwerende materialen. Dit zijn de woningen die vallen in de categorieën 1b en 2.
- Nog 510 Ymere-woningen van het type Koning Willem I laan (categorie 1a) met grotere gebreken in de woningscheidende wanden moeten bouwkundig aangepast worden. Hiervoor heeft Ymere een meerjarenplanning opgesteld tot eind 2015, die gekoppeld is aan het groot onderhoud. Dit zijn de woningen in categorie 1a.
- Van de particuliere woningen voldoen er op 1 september 2011 nog 1.281 niet aan de WBDBO - eis.
  - o Hiervan hebben 795 woningen hetzelfde risico als die van het type Koning Willem I laan (categorie 1a).
  - o In totaal hebben 323 een kleiner risico en slechts kleine gaten en kieren op de woningscheidende wand (categorieën 1b en 2).
  - o Van 149 risicowoningen uit de jaren 70 staat dit nog niet vast.

In 2013 zal aan de hand van een risico-analyse nog moeten worden bepaald of en in hoeverre bestuursrechtelijke handhaving vanaf 1-1-2016 als middel ingezet dient te worden bij de handhaving van de wettelijke eis van 20 minuten weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag.

Pilot duurzaamheid in projectvorm

De gemeente werkt sinds 2011 samen met het Natuur en Milieu Centrum Haarlemmermeer (NMCH), woningcorporatie Ymere en de wijkraad Hoofddorp-Oost om in die wijk in het laatste kwartaal van 2011 een pilotproject duurzaamheid te starten: *Winstuitjewoning!* Bewoners krijgen een pakket met energiebesparende maatregelen aangeboden. In deze pilot krijgt ook het project Brandveiligheid

^[11] Enquête 'Onderzoek naar de leefbaarheid in uw buurt' (2009)

^[12] De branddeken is in 2009 voor het eerst meegenomen als mogelijke maatregel en kan dus nog niet vergeleken worden. In 2012 zal deze antwoordcategorie bij de 2-meting wel meegenomen worden, zodat er een trend zichtbaar wordt.

^[13] Factsheet brandveiligheid 2007/ Team Onderzoek Haarlemmermeer

risicowoningen een aandeel, omdat bewoners tegelijkertijd met het isoleren van dak, vloer en wand, maatregelen kunnen laten treffen om hun woning brandveilig te maken. De particuliere investering zal binnen 6 á 7 jaar zijn terugverdiend door een lagere energierekening. Op 8 oktober 2011 is het project officieel van start gegaan. Zeshonderd woningen krijgen de mogelijkheid een quickscan te laten uitvoeren. Hiermee krijgen zij inzicht welke maatregelen nodig zijn om hun woning duurzaam en brandveilig te maken, en de financiële kant hiervan. De helft van dit aantal is aangemerkt als risicowoning in voornamelijk de zwaarste categorie. Doel van de pilot is een uitbreiding naar andere (oude) wijken als het project een succes wordt. De planning van Ymere voor het aanpassen van de huurwoningen in categorie type Koning Willem I laan, loopt geen risico. Wel moet rekening worden gehouden met aanpassing van de planning indien sprake is van uitbreiding van het duurzaamheidsproject in andere wijken waar ook Ymere bezit heeft.

4.3.7. Wat zijn daarvan de effecten?

- In Haarlemmermeer is een beeld bij welke oudere woningen sprake is van een tekortschietende weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag. Dit beeld is ook bij de brandweer bekend.
- De eigenaren en gebruikers van bijna 3.000 huurwoningen en ruim 1.400 particuliere woningen zijn op de hoogte van de gebreken in/aan de woningen en wat daar de oplossing voor is, zodat zij zich daarop kunnen instellen.
- Door het binnen het project installeren van rookmelders in bijna 3.000 huurwoningen en ruim 100 particuliere woningen kan een beginnende brand eerder worden opgemerkt, zodat eerder gestart kan worden met zelfredzaam handelen bij de brandbestrijding. Een eventuele alarmering van de brandweer kan dan ook eerder plaatsvinden.
- Van de 4.339 in 2010 geïnterviewde risicowoningen voldoen er inmiddels 1.714 aan de wettelijke eis (1.580 van Ymere + 134 particuliere woningen). Het effect daarvan is dat de kans op herhaling van een brand zoals aan de Koning Willem I laan kleiner is geworden.
- Het effect van de vijfjaarstermijn die voor de aanpassingen is gegeven, is dat de snelheid waarmee met name particulieren bereid zijn hun woningen aan te passen gering is. Daarbij komt wellicht de economische situatie, hoewel de kosten voor de aanpassing van de woning in de zwaarste categorie 1a thans tussen de 2.000 en 3.500 euro liggen.
- Uit de projectmonitor blijkt dat de particuliere eigenaren een afwachtende houding aannemen. Zeer sporadisch wordt een particuliere woning aangepast omdat er bijvoorbeeld gelijktijdig een dakopbouw wordt geplaatst. Enerzijds kan dit te maken hebben met de belofte mee te kunnen liften met de aannemers van Ymere en de gegeven einddatum van 31-12-2015, anderzijds door het stilvallen van de communicatie sinds 2009.
- Het samengaan van duurzaamheid en brandveiligheid en de communicatie daarover kan een positief effect hebben op de bereidheid van particuliere woningeigenaren om het probleem van een tekortschietende weerstand tegen brandoverslag en branddoorslag aan te pakken.

4.3.8. Aanbevelingen woningen

- De komende jaren alsnog te streven naar een progressie in het bewustzijn voor brandveiligheid in de woning bij de inwoners van onze gemeente Het project Brandveilig Leven (Community Safety) zoals dat in Haarlemmermeer-Zuid loopt geeft hier reeds invulling aan.
- De resultaten van het pilotproject duurzaamheid Hoofddorp-oost betrekken bij het vervolg op de aanpak van de brandveiligheid risicowoningen. Dit doen door heldere afspraken te maken met de uitvoerende instantie NMCH en gekoppeld daaraan Ymere als convenant-partner.

- Afhankelijke van de resultaten van het project Brandveilig leven (Community safety) in Haarlemmermeer-Zuid dit project ook elders invoeren om brandveiligheid ook achter de voordeur van woningen te vergroten.

4.4. Brandveiligheid Industrie Gevaarlijke Stoffen (BIGS)

4.4.1 Doelgroep

De doelgroep van dit project bestaat uit de 120 meest brandgevaarlijke bedrijven in Haarlemmermeer. De selectie van de bedrijven is als volgt tot stand gekomen.

Uit het totale bedrijvenbestand (ongeveer 6.000 bedrijven) zijn de meest brandgevaarlijke inrichtingen geselecteerd. Dat zijn de bedrijven waar de volgende gevaarlijke stoffen zijn opgeslagen:

- Meer dan 100 kg giftige en ontplofbare stoffen;
- Meer dan 1.000 kg oxiderende, schadelijke en corrosieve stoffen;
- Meer dan 500 liter licht-ontvlambare stoffen;
- Meer dan 5.000 liter ontvlambare stoffen;
- Meer dan 20.000 liter brandbare stoffen;
- Externe (buiten het pand) opslag van houten pallets, afval, papier en hout;
- Een gezamenlijke opslag van gevaarlijke stoffen van meer dan 10 ton.

De bedrijven zijn vervolgens geselecteerd:

- Bedrijven waar meer dan 50 mensen tegelijkertijd aanwezig kunnen zijn;
- Bedrijven waaraan de brandweer een hoge prioriteit toekent (de Prevap-code);
- Bedrijven gelegen naast een object waar zich niet-zelfredzame mensen bevinden;
- Bedrijven in een verouderde staat (voor 1993 gebouwd).

Aan deze criteria voldeden 120 bedrijven. Deze groep is projectmatig benaderd.

4.4.2 Doelstelling brandveiligheidsbeleid

Als doel is in 2006 gesteld dat in 2011 de gedragsregels omtrent brandveiligheid door industriële gebruikers in de gemeente wordt nageleefd. In het Uitvoeringsprogramma 2008 is deze doelstelling als volgt aangescherpt:

1. Gestreefd wordt naar een verhoging van het naleefgedrag van 30% in 2008 naar een naleefgedrag van 70% in 2011. Gelet op het jaarlijkse aantal mutaties in het bedrijvenbestand binnen de gemeente is een streven naar 100% naleefgedrag niet realistisch;
2. Jaarlijkse worden 120 controles uitgevoerd;
3. De gedragsregels omtrent brandveiligheid worden in 2011, 100% nageleefd.

4.4.3 Beoogde aanpak brandveiligheidsrisico

Voor de aanpak van het risico is het volgende programma voorgesteld:

Onderscheid maken naar soorten gebruikers: op basis van ervaringscijfers maken we een onderscheid naar a) panden waarvan bekend is dat veiligheidsregels niet of nauwelijks worden nageleefd en b) panden waarvan bekend is dat veiligheidsregels doorgaans goed worden nageleefd. De panden uit categorie a) zullen in 2007 door een controleur worden bezocht. Hoe ernstiger de overtredingen zijn, hoe vaker wordt gecontroleerd, waarbij handhavend zal worden opgetreden tegen overtredingen. Panden uit categorie b) zullen in principe jaarlijks in het kader van de brandpreventieweek een brief van de gemeente ontvangen om het nut en de noodzaak van het naleven van brandveiligheidsregels te benadrukken. Bij wijzigingen in de situatie van een pand of het gebruik ervan wordt opnieuw een controle uitgevoerd. Daarnaast zullen binnen deze categorie regelmatig steekproeven worden uitgevoerd.

Bestuurlijke maatregelen: bij constatering van onvoldoende naleefgedrag in panden waar de brandveiligheidssituatie niet voldoende is, volgen onmiddellijk passende bestuurlijke maatregelen.

Samenwerking: in het onderzoek naar Miljoenenbranden heeft het Verbond van Verzekeraars aangegeven dat het aantal grote branden en de schadeomvang ervan alleen kunnen worden verminderd door een gezamenlijke aanpak van verzekeraars, brandweer, gemeenten en andere overheidsorganisaties. Mogelijkheden om nauwer samen te werken met het Verbond van Verzekeraars zullen worden onderzocht in 2007.

4.4.4 Zijn de subdoelstellingen gehaald?

Het aantal bedrijven dat de regels naleefde in 2008 was 35. In 2009 waren dat 52 bedrijven en in 2010 53 bedrijven. De doelstelling van 70% in 2011, betekent dat 85 bedrijven moeten voldoen.

De stand per 1 september 2011 is: er zijn 60 bedrijven gecontroleerd. Hiervan voldoet 50% aan de voorschriften bij de eerste controle. Waarschijnlijk wordt de doelstelling van 70% wel gehaald aan het eind van het jaar aangezien de goede nalevers in het 4^e kwartaal worden gecontroleerd. Ook wordt voor het eind van het jaar de doelstelling van 120 controles gehaald. De bedrijven die niet voldoen krijgen bestuurlijke en/of strafrechtelijke sancties om 100% naleefgedrag te bereiken.

Ten aanzien van de verzekeraars: verzekeraars willen wel deelnemen maar niet actief in de publiciteit komen. Dit punt is verder niet opgepakt.

4.4.5 Welke inspanningen zijn daarvoor uitgevoerd?

De communicatiecampagne is vertaald naar communicatiemiddelen die ingezet worden op de specifieke doelgroepen, te weten:

- Goede nalevers: er wordt gebruik gemaakt van checklisten, waarin de bedrijven aangeven hoe ze denken aan de regels te voldoen;
- Onbewuste overtreders: worden in de gelegenheid gesteld om aan geconstateerde tekortkomingen te voldoen. In deze gevallen wordt gebruik gemaakt van een waarschuwingsbrief. Hierin wordt gecommuniceerd hoe de bedrijven op korte termijn aan de regels kunnen voldoen;
- Bewuste overtreders: traditionele middelen worden gebruikt om deze bedrijven aan de regels te laten voldoen. De communicatie bestaat uit de conceptbeschikking waarin het voornemen tot het opleggen van een last onder dwangsom wordt gecommuniceerd. Bij terugkerende overtredingen worden de dwangsombedragen verdubbeld.

4.4.6 Wat zijn daarvan de resultaten?

De overtredingen op het gebied van bouw en gebruik zijn opgeheven.

Het ging onder andere om de volgende overtredingen:

- Het niet keuren van brandmeldinstallaties
- Het niet keuren van stookinstallaties
- Het blokkeren van nooduitgangen
- Gevaarlijke stoffen niet boven lekbakken opslaan
- Het teveel opslaan van gevaarlijke stoffen in een opslagvoorziening

4.4.7 Wat zijn daarvan de effecten?

De gedrageregels omtrent brandveiligheid worden anno 2011 nageleefd door de industriële gebruikers. Het effect daarvan is dat de kans op het ontstaan van brand door menselijk handelen is afgenomen.

4.4.8 aanbevelingen BIGS

- De projectmatige aanpak continueren. De eerste jaren zijn de bedrijven niet projectmatig, maar in de lijnorganisatie opgepakt. Gebleken is dat het naleefgedrag van de bedrijven maar langzaam verbeterde. Dit komt doordat de doelgroep verschillende branches kent (vervoersbedrijven die gevaarlijke stoffen opslaan, tankstations met LPG, ammoniakkoelinstallaties, metaalbedrijven, productiebedrijven, ziekenhuizen) met als gevolg dat een hoog kennisniveau van de handhavers vereist is. Hierdoor is een aantal controles ook door externen gedaan. Het afstemmen van de inhoud en de kwaliteit van de controles vergt een centraal aanspreekpunt. Door de samenwerking van de gemeente en de brandweer te borgen middels een projectmatige aanpak, kan het bereikte veiligheidsniveau vastgehouden worden.
- De vergunningssituatie van BIGS-bedrijven prioriteit geven. Om een goed veiligheidsniveau te bereiken is niet alleen kwalitatief goede handhaving nodig, maar ook kwalitatief goede regelgeving. Het merendeel van de bedrijven valt onder het landelijke Activiteitenbesluit (milieuregelgeving) en het Gebruiksbesluit (brandveiligheidsregelgeving). Een aantal bedrijven valt echter niet onder het Activiteitenbesluit, maar heeft een "eigen" milieuvergunning. Tijdens de controles zijn veranderingen binnen de bedrijven en verouderde vergunningen geconstateerd. Wij zullen binnen twee jaar de achterstand in actualisatie van de milieuvergunningen gaan inlopen. Tevens zullen wij invoeren dat de handhavers een toets doen op de handhaafbaarheid van milieuvergunningvoorschriften. Zijn de nieuwe, door de gemeente opgelegde, voorschriften goed handhaafbaar?
- Afschaffen nalevingsscenario's. Gebleken is dat de opgestelde nalevingsscenario's voor deze doelgroep niet effectief zijn. Dit komt o.a. door de verschillende branches in de doelgroep en de daarbij behorende dagelijkse bedrijfsvoering. Hierdoor is sturen op naleefgedrag geen gewenste optie in de uitvoering. De oplossing is om de bedrijven jaarlijks te controleren, onafhankelijk van het naleefgedrag bij eerdere controles.
- 30% van de bedrijven zullen de regels niet spontaan naleven (bewuste overtreders). Om ook deze categorie te laten voldoen aan de brandveiligheidsvoorschriften geldt in 2012 voor deze bedrijven een nieuwe aanpak. De aanpak houdt in dat per bedrijf wordt bepaald of de vergunning geheel of gedeeltelijke wordt ingetrokken.

voor

na

Voorbeeld van een goede nalever: er is geen verschil tussen voor en na want het bedrijf is bij de eerste controle op orde.

voor

na

Voorbeeld van een slechte nalever: bedrijf wordt gehandhaafd en is daarna ook op orde.

4.5. Horeca

Het risico van brand in een horecagelegenheid is afhankelijk van de bezetting. Zeker in drukbezette kroegen kan het effect van een calamiteit desastreus zijn. Na de cafébrand in Volendam is in heel Nederland voortvarend gewerkt aan het controleren van horecapanden. Ondernemers zijn gewezen op hun eigen verantwoordelijkheid, de verantwoordelijk die zij dragen voor de veiligheid van hun gasten.

Ondernemers in het hele land hebben de nodige maatregelen getroffen om die veiligheid te waarborgen.

De brandveiligheid in horeca staat sinds de cafébrand in Volendam hoog op de agenda. Er waren ten tijde van het vaststellen van het brandveiligheidsbeleid reeds grote slagen gemaakt op het gebied van brandveiligheid. Als doelstelling voor de periode tot 2011 is bepaald, dat de gemeente het toenmalige veiligheidsniveau wilde vasthouden en wilde zorgen dat de aandacht voor brandveiligheid in de horeca niet zou verslappen.

4.5.1. Doelgroep

De doelgroep bestaat uit alle horecabedrijven en sportkantines in Haarlemmermeer.

4.5.2. Doelstelling brandveiligheidsbeleid

We willen bereiken dat in 2011 horecapanden volledig voldoen aan de normen voor brandveiligheid en dat personeelsleden in staat zijn een begin te maken met ontruiming in afwachting van de hulpdiensten.

4.5.3. Beoogde aanpak brandveiligheidsrisico

Om deze doelstelling te behalen zou in 2007 een inventarisatie gemaakt worden van de horecagelegenheden in relatie tot brandveiligheidsrisico's. Daarna zou per object worden gedifferentieerd naar de juiste mix van voorlichting enerzijds en stringente controle anderzijds.

Voor de aanpak van het risico is in 2006 het volgende programma voorgesteld:

Onderscheid maken naar soorten gebruikers. Haarlemmermeer heeft 172 horecagelegenheden en 29 sportkantines. In 2007 wordt op basis van ervaringscijfers en controles onderscheid gemaakt naar a) panden waarvan bekend is dat veiligheidsregels niet of nauwelijks worden nageleefd en b) panden waarvan bekend is dat veiligheidsregels doorgaans goed worden nageleefd. De panden uit categorie a) zullen de komende vier jaar door een controleur worden bezocht, waarbij handhavend zal worden opgetreden tegen overtredingen. Panden uit categorie b) zullen jaarlijks in het kader van de brandpreventieweek een brief van de gemeente ontvangen om het nut en de noodzaak van het naleven van brandveiligheidsregels nogmaals te benadrukken. Bij wijzigingen in de situatie van een pand of het gebruik ervan wordt opnieuw een controle uitgevoerd. Daarnaast zullen binnen deze categorie regelmatig steekproeven worden uitgevoerd.

Bestuurlijke maatregelen; bij constatering van onvoldoende naleefgedrag in panden waar de brandveiligheidssituatie niet voldoende is, volgen onmiddellijk passende bestuurlijke maatregelen.

Actieplan. Rond de feestdagen implementeert brandweer Haarlemmermeer het Actieplan Horeca van de regionale brandweer Amsterdam e.o., om horecaondernemers te wijzen op de brandgevaren van kerstversiering.

4.5.4. Zijn de subdoelstellingen gehaald?

De doelstelling is zo goed al gehaald. Het project is in 2007 gestart met 164 horecabedrijven en sportkantines. Bij de eerste controles voldeden 101 horecabedrijven en sportkantines aan alle voorschriften en 63 niet. Bij het afsluiten van het project voldeden 148 bedrijven en 14 niet. In percentages: in 2007 voldeed 62% en in 2011 91%.

In groep van 14 horecabedrijven dit nu nog niet voldoet zitten 9 bedrijven die op enig moment in het project wel hebben voldaan aan alle voorschriften. Dit is een signaal dat gebruiksovertredingen makkelijk gepleegd worden. Deze bedrijven zullen in 2012 opnieuw bezocht worden.

De doelstelling dat horecapersoneel een begin moet kunnen maken met het ontruimen van het pand, is bij de controles meegenomen. Hier verdient het opmerking dat alleen bepaalde (grote) horecabedrijven op grond van het Gebruiksbesluit een ontruimingsinstallatie moeten hebben en daarmee de verplichting hebben om het ontruimen één keer per jaar te oefenen.

4.5.5. Welke inspanningen zijn daarvoor uitgevoerd?

Alle 164 horecabedrijven zijn meerdere jaren gecontroleerd en indien nodig bestuursrechtelijk aangeschreven de overtredingen te beëindigen. Daarbij is een prioritering gehanteerd, zodat horecabedrijven die minder veiligheidsrisico's kennen minder vaak gecontroleerd worden dan bedrijven die dat wel kennen. Elk horecabedrijf is minimaal 3 keer in deze 5 jaar bezocht en maximaal 5 keer (elk jaar controle). Zoals hierboven gemeld, is bij de controles speciale aandacht geweest voor de ontruimingsoefeningen.

4.5.6. Wat zijn daarvan de resultaten?

De meeste overtredingen op het gebied van bouw en gebruik zijn opgeheven.

Het ging onder andere om de volgende overtredingen:

- Geen geldig certificaat voor de brandmeldinstallatie aanwezig;
- Keuringen van blusmiddelen niet gedaan;
- Brand- en rookwerende deuren vastgezet;
- Niet aanwezig zijn van ontruimingsplan of geen jaarlijks verslag ontruimingsoefening;
- Compartimenteringswanden doorbroken.

4.5.7. Wat zijn daarvan de effecten?

Het veiligheidsniveau in horecagelegenheden is niet alleen vastgehouden, maar nog meer verbeterd ten opzichte van eerdere jaren. Een naleefgedrag van 91% is hoog te noemen.

4.5.8. Aanbeveling horeca

- Het handhaven van de horecabedrijven hoeft, gezien het hoge naleefgedrag, niet meer projectmatig aangepakt te worden. Dit kan in het reguliere werk van de brandweer worden opgenomen. Daarbij blijven de ontruimingsoefeningen echter wel speciale aandacht houden.

4.6. Winkelcentra

4.6.1. Doelgroep

De doelgroep zijn de (passages in) overdekte winkelcentra in Haarlemmermeer.

4.6.2. Doelstelling brandveiligheidsbeleid

Als doel is in 2006 gesteld dat in 2011 in winkelcentra de gedragsregels volledig worden nageleefd en dat personeelsleden in staat zijn een begin te maken met ontruiming in afwachting van de komst van hulpdiensten.

4.6.3. Beoogde aanpak brandveiligheidsrisico

Voor de aanpak van het risico is het volgende programma voorgesteld:

Ondanks het gegeven dat branden in winkelcentra weinig voorkomen, neemt de kans op slachtoffers aanmerkelijk toe wanneer een brand overdag uitbreekt. In die gevallen is het adequaat handelen van het personeel in de winkels essentieel om slachtoffers te voorkomen. De regionale brandweer Amsterdam heeft een actieprogramma opgezet, dat zich richt op het opleiden van personeel in de winkelcentra. Personeel wordt attent gemaakt op situaties die brand kunnen veroorzaken of die bij brand een gevaar kunnen opleveren. Tevens adviseert de brandweer het personeel over hetgeen ze moeten doen bij een beginnende brand, hoe de gevolgen van een brand kunnen worden beperkt en hoe te vluchten bij brand. Omdat dit kan bijdragen aan een beter handelingsperspectief van het personeel in winkelcentra, waarmee de overlevingskansen bij brand in winkelcentra navenant zullen toenemen.

De beoogde aanpak is tweeledig:

Menselijke factor. We bekijken in 2007 de mogelijkheid om een soortgelijk programma als in Amsterdam in Haarlemmermeer uit te kunnen voeren.

Omgevingsfactoren. Om brandstichtingen in winkelcentra te voorkomen, wordt voorgesteld dat brandweer Haarlemmermeer in overleg treedt met de beheerders van winkelcentra. In gezamenlijk overleg kan worden besproken met welke praktische aanpassingen brandstichtingen kunnen worden voorkomen. Te denken valt onder meer aan de opslag van afvalcontainers en ander brandbaar materiaal.

4.6.4. Zijn de subdoelstellingen gehaald?

Ja. Een verkenning van het communicatieprogramma voor winkelcentra van de gemeente Amsterdam leverde geen nieuwe inzichten op; voorlichting aan personeel maakt in Haarlemmermeer standaard al onderdeel uit van de ontruimingsoefeningen. Het overleg met de beheerders van winkelcentra is onderdeel geworden van het project Keurmerk Veilig Ondernemen. De brandweer loopt mee met de schouw, die per winkelcentrum wordt uitgevoerd.

4.6.5. Welke inspanningen zijn daarvoor uitgevoerd?

Alle overdekte winkelcentra zijn gecontroleerd op bouw- en gebruiksaspecten. Tevens is voorlichting geweest over en controles op ontruimingsoefeningen. Hiertoe is bij de controles gelet op de aanwezigheid van ontruimingsplannen. In alle winkelcentra hebben ontruimingsoefeningen plaatsgevonden. Bij de eerste controle door de brandweer voldeed geen van de 7 winkelcentra. Na het afronden van de handhavingstrajecten voldeden alle winkelcentra.

Het aantal Keurmerken Veilig Ondernemen (KVO's) is de afgelopen jaren gegroeid. Op dit moment zijn de volgende winkelcentra gecertificeerd: Badhoevedorp-centrum, Zwanenburg, Hoofddorp-centrum en 't Paradijs in Overbos. In twee winkelcentra in Nieuw-Vennep zijn gesprekken gaande om

na te gaan of er voldoende draagvlak onder alle partijen is om een KVO traject te starten. Ook een aantal bedrijventerreinen is gecertificeerd: Lijnden, Cruquius, Spoorzicht, Pionier en de President. Bedrijventerrein Hoofddorp-Noord was gecertificeerd. Deze certificatie is echter verlopen en onder de ondernemers is geen draagvlak om opnieuw een certificeringstraject te starten. Nieuwe KVO's worden alleen gestart bij voldoende draagvlak en inzet van alle partners (ondernemers, politie en brandweer).

4.6.6. Wat zijn daarvan de resultaten?

De overtredingen op het gebied van bouw en gebruik zijn opgeheven.

Het ging onder andere om de volgende overtredingen:

- Geen ontruimingsplan van het winkelcentrum aanwezig;
- Geen jaarlijkse ontruimingsoefening gehouden;
- Geen geldig certificaat van de brandmeldinstallatie aanwezig;
- Geen aantoonbare jaarlijkse keuring van de brandmeldinstallatie;
- Nooduitgangen zonder opschrift "nooddeur vrijhouden" of "nooduitgang";
- Vlucht(expeditie)gangen vol met goederen;
- In brandwerende wanden gaten aanwezig;
- Vluchtwegaanduidingen in de vluchtgangen branden niet;
- Elektrische schuifdeuren komen bij stroomuitval niet open te staan.

4.6.7. Wat zijn daarvan de effecten?

In 2011 worden de gedragsregels volledig nageleefd en zijn personeelsleden in staat een begin te maken met ontruiming in afwachting van de komst van de hulpdiensten.

4.6.8. Aanbeveling winkelcentra

- De handhaving van de winkelcentra hoeft niet meer projectmatig aangepakt te worden. Door hun kleine aantal en het feit dat alle winkelcentra nu voldoen, kan dit in het reguliere werk van de brandweer worden opgenomen. Daarbij blijven de ontruimingsoefeningen echter wel speciale aandacht houden.

4.7. Schiphol

4.7.1 Doelgroep

De panden op de luchthaven, waarvan de verantwoordelijkheid niet bij Amsterdam Airport Schiphol is belegd.

4.7.2 Doelstelling brandveiligheidsbeleid

We willen inzicht verkrijgen in de brandveiligheidsrisico's in de panden op de luchthaven, waarvan de verantwoordelijkheid niet bij Amsterdam Airport Schiphol (AAS) is neergelegd. Op basis van deze gegevens gaan we binnen het gemeentelijk handhavingbeleid specifieke aandacht geven aan brandveiligheid van objecten op Schiphol. De prioriteit ligt hierbij op het uitvoeren van een controle in panden waar 1) zich niet-zelfredzamen en/of hulpbehoevenden zich bevinden en 2) de logiesgebouwen op de luchthaven.

4.7.3 Beoogde aanpak brandveiligheidsrisico

De exacte aanpak van dit deel van het brandveiligheidsbeleid zou nader worden gespecificeerd in een separaat op te stellen analyse en plan van aanpak. Dit is in december 2008 gebeurd (nota 2008/114577).

4.7.4 Zijn de subdoelstellingen gehaald?

Ja. Om inzicht te krijgen in de brandveiligheidsrisico's hebben wij opdracht gegeven aan Troostwijk Rebel Risk Consultants om een quickscan uit te voeren naar de brandveiligheidsrisico's op Schiphol. Om inzicht te krijgen in de morele verantwoordelijkheid van de Gemeente Haarlemmermeer inzake de brandveiligheid op Schiphol hebben wij het COT opdracht gegeven om dit te onderzoeken.

4.7.5 Welke inspanningen zijn daarvoor uitgevoerd?

Door Troostwijk Rebel Risk Consultants is een quickscan uitgevoerd om inzage te krijgen in het niveau van brandveiligheid in zijn algemeenheid op Schiphol en het effect hierop door de getroffen security maatregelen. De volgende locaties zijn onderzocht.

1. Terminal 3 met daarin een bagagekelder, een winkel, een horecagelegenheid, een afhandelaar en een kantoor.
2. Een locatie met niet-zelfredzame personen, te weten een kinderdagverblijf.
3. Schiphol Plaza, met daarbij de spoorwegtunnel, twee winkels en twee horecagelegenheden.
4. Een cargo gebouw, te weten drie vrachtgebouwen van de KLM.
5. Een hangargebouw van Martinair.
6. Een locatie opslag, te weten het gebouw van Aircraft Fuel Supply.

4.7.6 Wat zijn daarvan de resultaten?

Op 15 januari 2009 is de raad in kennis gesteld van onze reactie op 1) de aanbevelingen van Troostwijk Rebel Risk consultancy en 2) de eindrapportage onderzoek brandveiligheid Schiphol en morele verantwoordelijkheid Gemeente Haarlemmermeer van COT.

Het college heeft besloten als volgt te reageren op de aanbevelingen:

- a. de verdeling van de portefeuilles handhaving en veiligheid, vergunningen en luchthavenzaken ongewijzigd te laten;
- b. samen te werken met andere handhavingsinstanties waar mogelijk en waar mogelijk afspraken maken met bedrijven om te controleren door middel van audits;
- c. de voorbereidingen rondom het maken van een convenant met AAS te vervolgen;
- d. verbeteren van de onderlinge afstemming en samenhang van processen rondom de veiligheid op Schiphol;
- e. advisering gescheiden te houden van vergunningverlening en handhaving;
- f. kennis te nemen van de genomen acties van de adviezen op componentenniveau;
- g. eerst de formele verantwoordelijkheid uit te voeren en waar nodig de morele verantwoordelijkheid toe te passen;
- h. wanneer nodig op te treden tegen brandveilige situaties en daarbij gebruik maken van de formele en morele verantwoordelijkheid;
- i. in gesprek te treden met het ministerie van BZK over het inzetten van de morele verantwoordelijkheid.

De laatste stand van zaken is als volgt:

- a. De portefeuilleverdeling is ook in de nieuwe collegeperiode gescheiden.
- b. Deze inhoud is meegenomen in de gesprekken over het convenant met AAS .
- c. Gesprekken over inhoud convenant hebben plaatsgevonden.

- d. Tijdens de poldercrash op 25 februari 2009 zijn de procedures onder feitelijke omstandigheden uitgevoerd.
- e. Afgerond
- f. Afgerond
- g. Continue
- h. Continue
- i. Overleg met het ministerie van BZK heeft plaatsgevonden. Daaruit kwam naar voren dat Haarlemmermeer volgens BZK morele verantwoordelijkheid al heeft geïncorporeerd, onder andere blijkende uit de wijze waarop met (brand)veiligheid wordt omgegaan.

4.7.7 Wat zijn daarvan de effecten?

De brandveiligheid op Schiphol is vergroot.

4.7.8 aanbevelingen Schiphol

- Dit deelproject is volledig afgerond. De objecten op Schiphol worden door de brandweer op reguliere basis gecontroleerd.

4.8. Parkeergarages / tunnels

4.8.1 Doelgroep

In dit project zijn de publieke, overdekte parkeergarages gecontroleerd.

Bij de tunnels gaat het om: de A4-tunnels bij Schiphol (Rijkswaterstaat), de Abdij-tunnel (provincie Noord-Holland), de Buitenvelderttunnel, de Diensttunnel en de Kaagbaantunnel bij Schiphol (Amsterdam Airport Schiphol), de Schiphol spoortunnel (ProRail) en de Waterwolftunnel (provincie).

4.8.2 Doelstelling brandveiligheidsbeleid

In het kader van nieuwe landelijke regelgeving voor tunnels is in 2007 een traject gestart om alle tunnels in Haarlemmermeer te beoordelen met als doel deze tunnels voor 2014 te laten voldoen aan deze nieuwe regelgeving.

Daarnaast hebben we als doelstelling dat in de periode 2007-2011 alle overdekte parkeergarages in de gemeente door de brandweer worden bezocht en gecontroleerd, waarbij specifieke aandacht uitgaat naar de noodverlichting en vluchtwegen.

4.8.3 Beoogde aanpak brandveiligheidsrisico

Voor de aanpak van het risico is het volgende programma voorgesteld:

Evaluatie. Aanbevelingen die in de evaluatie naar aanleiding bij de brand in de parkeergarage van Hertz op Schiphol op 13 oktober 2002 worden genoemd, worden door brandweer Haarlemmermeer tegen het licht gehouden en op actualiteit getoetst.

Oefening: Om meer praktijkervaring op te doen met het brandrisico in tunnels en parkeergarages, zal de brandweer in 2007 een operationele oefening houden met een brandend voertuig in de Schipholtunnel en/of een parkeergarage. De aanbevelingen uit de evaluatie van de Hertz-brand en de oefening in de Schipholtunnel in 2004 worden, voor zover relevant, ingebed in deze operationele oefening.

Voorlichting: Wij zullen de verantwoordelijke minister aanspreken op de noodzaak van publieksvoorlichting omtrent vluchtwegen in tunnels.

4.8.4 Zijn de subdoelstellingen gehaald?

De doelstelling is zo goed als gehaald. Alle (bouwkundig) gesloten parkeergarages zijn gecontroleerd op noodverlichting en vluchtroutes. Bij de eerste controles voldeden 7 van de 22 overdekte parkeergarages aan de voorschriften. Resultaten van de controles zijn gebruikt in voorlichting naar de beheerders in het voorjaar van 2010. Na afloop van het project voldeden 21 van de 22 parkeergarages. Er is 1 parkeergarage die nog niet voldoet aan alle gebruiksvoorschriften, wel wordt voldaan aan de eisen ten aanzien van noodverlichting en vluchtwegen.

In het 2e kwartaal 2009 zijn verdere gesprekken gevoerd met de provincie Noord-Holland, de beheerder van de Abdij-tunnel (Zuidtangent). Er zijn afspraken gemaakt over oefeningen en testen om het veiligheidsniveau inzichtelijk te maken. In september 2009 is geoefend en er is een test gehouden naar het functioneren van het C2000 systeem. De provincie Noord-Holland als beheerder heeft aanpassingen verricht.

In het 3e kwartaal 2009 heeft ten behoeve van de brandveiligheid van de Schipholspoortunnel de Commissie voor Tunnelveiligheid zich positief uitgesproken over het traject dat de gemeente met Pro-rail is gestart. Dit maakt de weg vrij voor verdere scenarioanalyse.

Er hebben keuringen plaatsgevonden van alle spoortunnels in Nederland door het Ministerie van Verkeer en Waterstaat, zo ook van de Schiphol Spoortunnel. Pro-Rail heeft hard gewerkt aan verbeteringen. Het ministerie heeft geconstateerd dat met name op de planvorming nog geactualiseerd kan worden. Wij hebben het ministerie geïnformeerd over het feit dat na hun peildatum de plannen rondom de Schiphol spoortunnel geactualiseerd zijn.

4.8.5 Welke inspanningen zijn daarvoor uitgevoerd?

Alle gesloten parkeergarages zijn gecontroleerd, specifiek is daarbij gelet op het functioneren van nood- en transparantverlichting en het op orde zijn van de vluchtwegen.

Schiphol is samen met de brandweer het verbetertraject gestart voor wat betreft het voldoen aan de nieuwe tunnelwet op het Schipholterrein. Deze tunnels betreffen de Diensttunnel, de Bustunnel en de Kaagbaantunnel. Op dit moment voldoet alleen de A4-tunnel op Schiphol van Rijkswaterstaat aan de nieuwe regelgeving. Onlangs is bekend geworden dat de nieuwe wetgeving niet in werking treedt in 2014, maar in 2019. Dit biedt mogelijkheden om tijdig te voldoen aan de nieuwe regels.

4.8.6 Wat zijn daarvan de resultaten?

De overtredingen in de parkeergarages op het gebied van bouw en gebruik zijn opgeheven.

Het ging onder andere om de volgende overtredingen:

- Geen ontruimingsinstallatie aanwezig;
- Geen brandmeldinstallatie aanwezig;
- Geen onderhoudscontract nood- en transparantverlichtingsinstallatie;
- Geen gecertificeerde brandmeld- en/of ontruimingsinstallatie;
- Geen logboek aanwezig;
- Niet aanwezig zijn van ontruimingsplan met een jaarlijks verslag ontruimingsoefening;
- Geen document waaruit blijkt dat het rookbeheersingssysteem adequaat functioneert, wordt onderhouden en gecontroleerd.

4.8.7 Wat zijn daarvan de effecten?

Zowel de openbare als de particuliere overdekte parkeergarages voldoen aan de regelgeving met betrekking tot brandveiligheid. Hiermee is de kans op het ontstaan en verspreiden van brand verkleind. Ten aanzien van de tunnels zal het effect pas in de aanloop naar 2019 zichtbaar zijn.

4.8.8 Aanbeveling parkeergarages

- De parkeergarages kunnen weer in het reguliere werk van de brandweer opgenomen worden; een projectmatige aanpak is niet langer vereist. Het functioneren van nood- en transparantverlichting en het op orde zijn de vluchtwegen blijven speciale aandachtgebieden.

4.9. Brandveiligheid basisscholen

In het Plan van Aanpak brandveiligheidsmanagement is de brandveiligheid van basisscholen oorspronkelijk niet als project opgenomen. De brandveiligheid van scholen zou namelijk regulier door de lijnorganisatie worden uitgevoerd. In 2010 bleek een projectmatige aanpak van de vergroting van de brandveiligheid op scholen alsnog noodzakelijk. Deze aanleiding ligt in de complexiteit van zowel het proces als de grote diversiteit aan partijen die een rol, taak en verantwoordelijkheid hebben bij een (brandveilige) huisvesting van scholen. Aangezien de uitvoering van dit project ook bijdraagt aan de missie: "het moet brandveiliger worden in Haarlemmermeer" wordt in dit evaluatieonderzoek ook stilgestaan bij dit project.

4.9.1. Doelgroep

De doelgroep bestaat uit 69 basisscholen die samen 82 gebouwen in gebruik hebben. Een aantal gebouwen is een noodgebouw. Problemen rond brandveiligheid op basisscholen zitten in het gebruik en het onderhoud van de gebouwen.

4.9.2. Doelstellingen brandveiligheidsbeleid

In 2010 was als doelstelling in het projectplan opgenomen: "alle (66) basisscholen voldoen in 2011 aan alle voorwaarden. Er is ook een planmatig onderhoudsplan en begroting vanuit de gemeente voor de overtredingen waarvoor de gemeente verantwoordelijk is". Naar aanleiding van de evaluatie van 2010 zijn de doelstelling en de aanpak voor 2011 gewijzigd. De doelstelling werd: "alle 45 gecontroleerde basisscholen die in 2010 aan de wet en regelgeving voldeden voldoen ook in het schooljaar 2011- 2012 aan wet en regelgeving brandveiligheid. Voor de scholen die in 2010 niet voldeden of in het schooljaar 2011-2012 blijkens hercontrole toch niet voldoen loopt een handhavingstraject".

4.9.3. Beoogde aanpak brandveiligheidsrisico

Alle basisscholen in de gemeente Haarlemmermeer worden jaarlijks regulier gecontroleerd op brandveiligheid. In 2010 is gestart met een projectmatige aanpak van controles, casusoverleg, gesprekken met schoolbesturen en handhaving. In 2011 is deze aanpak als gevolg van nieuwe inzichten bijgesteld en aangevuld. Naast controle en handhaving wordt ook een accent gelegd op informatie en communicatie. Er wordt onderscheid gemaakt tussen administratieve overtredingen, gebruiksovertredingen en constructieve (installatietechnische en bouwkundige) overtredingen. Na de controle stuurt de brandweer een overzicht met de resultaten. Op basis van dit overzicht wordt besloten welke actie ondernomen wordt. Dit kan een informeren overleg zijn met de schooldirectie en/of het schoolbestuur. Alleen bij acuut constructieve overtredingen volgt direct een handhavingstraject. Bij administratieve overtredingen volgt een hercontrole. Pas wanneer blijkt dat na de hercontrole de overtredingen niet zijn opgeheven en hier ook geen intentie toe blijkt, volgt een handhavingstraject. Basisschooldirecties en besturen worden minimaal 2 weken voor het verlopen van de begunstigingstermijn van de definitieve aanschrijving uitgenodigd voor een gesprek.

In 2010 zijn bij 24 scholen dezelfde overtredingen geconstateerd als in 2009. Voor deze bewuste overtreders is conform het beleid een handhavingstraject gestart.

Communicatiecampagne 2011

Om naleving van de gebruiksvoorschriften te stimuleren wordt van 19 september tot 14 november 2011 de communicatiecampagne 'Hou het brandveilig!' ingezet bij alle scholen en gericht op

de groepen 5 tot en met 8 van de basisscholen in de gemeente Haarlemmermeer. Het doel van deze campagne is om het aantal gebruiksovertredingen bij controles te verminderen en daarmee blijvend de brandveiligheid op scholen te verbeteren. De campagne bestaat uit vier onderdelen: educatie, wedstrijd, controles, label brandveiligheid. De aanpak van de campagne is tweeledig. Enerzijds gericht op het bovenschools management en de directies van de scholen. Het andere deel van de campagne is gericht op leraren en leerlingen en bestaat uit een educatieve en een wedstrijd.

4.9.4. Zijn de subdoelstellingen gehaald?

De in 2010 geformuleerde doelstelling dat alle scholen in 2011 voldoen aan de voorschriften is niet gehaald. Die doelstelling is tussentijds bijgesteld. In augustus 2010 heeft het college het huisvestingsprogramma en het investeringsbedrag en overzicht voor 2011 vastgesteld⁸. Het huisvestingsprogramma dient primair de onderwijsbelangen en geeft ook een kader waarbinnen de brandveiligheidsvoorschriften beter nageleefd kunnen worden.

4.9.5. Welke inspanningen zijn daarvoor uitgevoerd?

- Jaarlijks zijn reguliere controles door de brandweer uitgevoerd. Bij overtredingen in het gebruik is de schooldirectie en het bovenschoolmanagement verantwoordelijk. Bij gebreken op het gebied van het onderhoud is niet altijd duidelijk wie verantwoordelijk is. Om hier helderheid in te krijgen is in 2008 een casusoverleg "Brandveiligheid scholen" gestart.
- In 2009 zijn alle basisscholen opnieuw gecontroleerd door de brandweer, in een aantal gevallen gecombineerd met een milieu en/of bouwinspectie. De resultaten van de controles zijn periodiek besproken in het casusoverleg. In 2009 bleek dit overleg te vrijblijvend.
- In 2010 zijn de brandveiligheidscontroles op projectmatige wijze uitgevoerd.
  - o Per maand is een vooraankondiging gestuurd aan de schooldirecties en de besturen van basisscholen. In deze vooraankondiging werd de datum van de controle genoemd.
  - o De resultaten van de controles zijn periodiek besproken met de Brandweer, Clusters Handhaving en Toezicht, Beheer en Onderhoud/team vastgoed, Maatschappelijke en Economische Ontwikkeling/team jeugd werk en inkomen en Dienstverlening/ team vergunningen.
  - o Tijdens dit casusoverleg zijn afspraken gemaakt wie wat gaat oppakken en welke vervolgacties er komen.
- Er zijn in 2011 tussen de Cluster Handhaving en Toezicht en de Brandweer nieuwe afspraken gemaakt om het proces brandveiligheid van basisscholen beter te stroomlijnen.
- In 2010 zijn alle dossiers over het onderhoud van schoolgebouwen van team Jeugd Werk en Inkomen overgedragen aan team vastgoed / Beheer & Onderhoud.
- Vastgoed heeft in 2010 een grote inhaalslag gemaakt op het gebied van onderhoud.

4.9.6. Wat zijn daarvan de resultaten?

- De aanpak met het casusoverleg wordt door alle betrokken partijen als goed en zinvol ervaren, wel heeft er in het afgelopen jaar teveel tijd gezeten tussen de controles, het casusoverleg en de aanschrijvingen. Ook de wijzigingen in de communicatie zorgden voor vertraging.

---

⁸ 2010.0031875

- De geconstateerde overtredingen betreffen met name gebruiksvoorschriften, zoals het open houden van zelfsluitende deuren, het ontbreken van administratieve gegevens, niet direct toegankelijke brandblusmiddelen.
  - Bij bouwkundige overtredingen wordt vaak verwezen naar de gemeente.
  - Een belangrijke constatering is het ontbreken, of niet meer accuraat zijn van de gebruiksvergunning. In totaal 54 van de 82 bouwwerken kwamen in 2009 in aanmerking voor een nieuwe gebruiksvergunning. In 2010 is dat aantal door vergunningverlening ingelopen tot 24.
  - Vanaf september 2009 is de brandweer gestart met het overhandigen van een tussenrapportage aan de scholen. De brandweer geeft aan, dat deze methode niet werkt bij scholen. Het overhandigen van een tussenrapportage leidt namelijk niet of nauwelijks tot het oplossen van tekortkomingen.
  - Bij de eerste controle in 2010 voldeden 21 bouwwerken aan alle voorwaarden, in 2009 waren dat er 9. Geconstateerd is ook dat een aantal scholen niet het belang inziet van brandveiligheid en/of het risico onderschatten. Bij 24 scholen zijn dezelfde overtredingen geconstateerd als in 2009. Bij één school was het brandweerlogboek, net als in 2009, leeg.
  - Geconstateerde overtredingen zijn veelal van administratieve aard zoals het niet tijdig laten keuren van installaties en het niet of niet correct bijhouden van logboeken.
  - Problemen uiteten zich ook in het gebruik van het gebouw, bij gebruik is dan sprake van andere activiteiten dan basisonderwijs (kinderopvang, peuterspeelzaal en naschoolse opvang). Voor deze activiteiten kunnen aanvullende brandveiligheidseisen zijn en kan discussie ontstaan wie (financieel) verantwoordelijk is.
  - Bij de onaangekondigde hercontrole werden bij een deel van de scholen gebruiksovertredingen geconstateerd. Een duidelijk verschil is merkbaar tussen scholen met en zonder conciërge.
  - Veel basisscholen creëren een huiselijk effect waarbij gangpaden, die ook bedoeld zijn als vluchtroute, ingezet worden als onderwijsfunctie waardoor blusmiddelen niet (makkelijk) bereikbaar zijn.
  - Een veel voorkomende overtreding is het openhouden van brandwerende deuren. Vanuit de school gezien is het openhouden van deuren vooral praktisch, vanuit brandveiligheid is het een gebruiksovertreding. Een oplossing is om bij (ver)nieuwbouw kleefmagneten standaard als advies in het programma van eisen op te nemen.
- In onderstaand overzicht worden de eerste resultaten aangegeven.

Jaar	Bezochte gebouwen (van x scholen)	Overtredingen gebruik	Gebreken Bouwbesluit	Totaal overtredingen	Na controle akkoord (gebouwen)
2009	82 (66 scholen)	262	79	361	9
2010	82 (66 scholen)	126	44	170	37
2011	te bezoeken 52 (45 scholen)	Pm	Pm	Pm	Pm

Controleresultaten brandveiligheid basisscholen

4.9.7. Wat zijn daarvan de effecten?

Het complexe werkproces rond de brandveiligheid van basisscholen is beter gestroomlijnd. Er is enige vooruitgang geboekt in de brandveiligheid van basisscholen. Gebruiksovertredingen worden echter nog steeds geconstateerd. Het brandveiligheidsbewustzijn bij directie en personeel in scholen is voor verbetering vatbaar.

4.9.8. aanbevelingen basisscholen

- De brandveiligheid op basisscholen via een projectmatige aanpak continueren tot 2014 met als doel de verbetering van de brandveiligheid en de vergroting van het brandveiligheidsbewustzijn.

4.10. Organisatie Brandveiligheidsmanagement

Met de raad is tijdens het bespreken van het Plan van Aanpak van gedachten gewisseld over de organisatie van het brandveiligheidsmanagement. Diverse toezeggingen zijn gedaan, conclusies getrokken en voostellen en aanbevelingen besproken. Dit alles in de wetenschap, dat de lokale overheid nooit 100% veiligheid kan garanderen. Zoals gezegd is de werkdefinitie van het college van veiligheid : *'het nemen van aanvaardbare risico's'*. Dit is door de raad onderschreven.

In onderstaand overzicht worden de belangrijkste toezeggingen, conclusies en aanbevelingen uit 2006 en de resultaten daarvan anno 2011 op een rij gezet. Het overzicht is verdeeld onder de volgende kopjes: Algemeen; Organisatie; Wetgeving en beleid; beleidscyclus brandveiligheidsmanagement; Strategie; Structureel beleid en Plan van aanpak.

<i>Situatie 2006</i>	<i>Resultaat 2011</i>
<i>Algemeen</i>	
Slag van kwantiteit naar kwaliteit in de processen vergunningverlening en handhaving en de daarbij horende ontwikkeling in mentaliteit en cultuur.	Mede ingegeven door de ontwikkelingen in de regelgeving, zoals de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en de daarop gebaseerde uitvoeringsbesluiten is een slag van kwantiteit naar kwaliteit in de processen vergunningverlening en handhaving gemaakt. De ontwikkelingen rond de vorming van een Regionale Uitvoering Dienst zorgen voor een verdere kwaliteitsverbetering. Nadrukkelijk is geïnvesteerd in de verbetering van de ambtelijke mentaliteit en cultuur op beide vakgebieden. Binnen de Cluster Handhaving en Toezicht zijn de afgelopen jaren drie senior bouwinspecteurs opgeleid tot branddeskundige
Ingaan op de toepassing van het gelijkwaardigheidsbeginsel uit het Bouwbesluit in het proces van vergunningverlening.	Bij de uitvoering van de handhavingprojecten is het gelijkwaardigheidsbeginsel vele malen aan de orde geweest. Daarmee is zeer kritisch omgegaan en zijn in het verleden toegekende gelijkwaardige voorzieningen terug gedraaid. Bij het proces vergunningverlening wordt thans de Leidraad gehanteerd van de Vereniging Stadswerk.

<i>Situatie 2006</i>	<i>Situatie 2011</i>
Een proactieve rol opnemen naar medeoverheden, naar kennisinstellingen en andere partners, vooral waar het gaat om veiligheidsbeleid en conceptueel veiligheidsdenken, het betrekken van externe deskundigheid en het toepassen van externe toetsing.	Bij de uitvoering van het plan van aanpak is deze proactieve rol opgepakt. Inmiddels is een netwerk opgebouwd binnen en buiten de organisatie.
Inzicht geven op inhoud en bestede middelen op basis van een evaluatie van de Kadernota Handhaving en de inzet van de Taskforce Veiligheid;	Dit inzicht is gegeven in het plan van aanpak brandveiligheidsmanagement
Risico-objecten onder de loep te nemen, de (on)mogelijkheden van ons bestuursrechtelijk handhavinginstrumentarium te benoemen en aan te geven wat onze inzet is op gezamenlijk oefenen.	Dit is de kern van het plan van aanpak geweest.
Organisatie	
De ambtelijke en bestuurlijke scheiding van vergunningverlening en handhaving.	Deze maatregel is in onze organisatie doorgevoerd.
Aanpassen mandaatbesluit	Deze maatregel is in onze organisatie doorgevoerd.
Het in een zo vroeg mogelijk stadium van een vergunningtraject betrekken van de brandweer als inhoudelijk adviseur.	Deze maatregel is in onze organisatie doorgevoerd.
Het digitaliseren en uitwisselbaar maken van alle bestanden waarin informatie met betrekking tot preventie, vergunningen en handhaving is opgenomen.	Deze maatregel is in onze organisatie doorgevoerd.
Het borgen van een eenduidige aansturing van het brandveiligheidsmanagement .	De regie op het brandveiligheidsmanagement is belegd binnen team Openbare Orde en Veiligheid. De uitvoering daarvan binnen de Brandweer/VRK en de Cluster Handhaving en Toezicht. De bestuurlijke aansturing van het brandveiligheidsmanagement is belegd bij de burgmeester.
Het in het kader van de congruentie zorg dragen c.q. de randvoorwaarden creëren voor een adequate preventie en pro-actie.	Deze maatregel heeft continue aandacht binnen de bestuurlijke en ambtelijke aansturing van de brandweer/VRK.
Het zo veel mogelijk samenwerken met en gebruik maken van informatie van externe handhavingpartners.	Het netwerk is de afgelopen jaren uitgebreid. Binnen uitgevoerde projecten is externe deskundigheid ingezet en is de kennis binnen de organisatie overgedragen.
Het gaan werken met een coördinerend ambtenaar per casus en een overdrachtdossier van vergunningverlening naar handhaving	In de vergunningverlening is dit gewaarborgd met het geautomatiseerde systeem COSA waar ook de cluster Handhaving en toezicht mee gaat werken. Complexe dossiers worden daarnaast in een warme overdracht van vergunningverlener naar toezichthouder overgedragen.

Wetgeving en beleid	
Situatie 2006	Situatie 2011
Formuleren nieuw handhavingsbeleid gekenmerkt door heldere uitgangspunten en juridische kaders met voldoende flexibiliteit voor vernieuwing in het handhavinginstrumentarium en (thematische) handhaving op maat.	In 2008 is de nieuwe kadernota Handhaving en Toezicht vastgesteld. De aanbevelingen uit de evaluatie van die kadernota worden eind 2011 meegenomen in het Integraal Veiligheidsbeleid. Samenvoeging van strategisch beleid vindt derhalve plaats.
Vorbereiden van implementatie Wet algemene bepalingen omgevingsvergunning (Wabo)	Deze maatregel is in onze organisatie doorgevoerd.
Vorbereiden van implementatie wijziging regelgeving met betrekking tot de gebruiksvergunning en het activiteitenbesluit	Deze maatregel is in onze organisatie doorgevoerd.
Beleidscyclus Brandveiligheidsmanagement	
Het inzichtelijk maken van hetgeen zich met betrekking tot de preventie, borging en waar noodzakelijk de verbetering van de brandveiligheid plaatsvindt.	Met de uitvoering van het plan van aanpak en de evaluatie daarvan is een eerste beleidscyclus brandveiligheidsmanagement gerealiseerd
Het analyseren van de resultaten van de inspanningen met betrekking tot brandveiligheid.	Met de uitvoering van het plan van aanpak en de evaluatie daarvan is dit gerealiseerd
Het opstellen van en gaan werken op basis van een programma Brandveiligheidsmanagement op basis van een risicoanalyse.	Het plan van aanpak is gebaseerd op een risicoanalyse
Strategie	
Inzetten op proactie en preventie. De nadruk leggen op de eerste schakels van de veiligheidsketen.	Deze zijn in het plan van aanpak opgenomen en uitgevoerd
Wanneer nodig een professionele uitvoering van onze repressieve taak.	In de periode 2006-2011 is de repressieve taak professioneel uitgevoerd, waarbij de regionalisering van de brandweer voor extra druk op die professionele uitvoering en de betaalbaarheid daarvan heeft gezorgd.
Integrale benadering door samenwerking met alle partijen binnen de veiligheidsketen.	Waar mogelijk is dit in de deelprojecten gebeurd. Meest sprekende voorbeeld is de brandveiligheid op scholen, waar een casusoverleg is gestart.
Drie principes voor de werkwijze van het brandveiligheidsmanagement	
Prioriteiten en beleidskaders vaststellen	Deze zijn in het plan van aanpak opgenomen en uitgevoerd. Ook is Brandveiligheid in het Integraal Veiligheidsbeleid als speerpunt in het veld fysieke veiligheid opgenomen.

Situatie 2006	Situatie 2011
Structurele cyclische aanpak	Enmaal per vier jaar, aansluitend op de college- en raadsperiode, wordt het Integraal Veiligheidsbeleid vastgesteld. Jaarlijks worden uitvoeringsprogramma's in overleg met onze ketenpartners opgesteld. Een jaarlijkse evaluatie / terugblik maakt daar vast onderdeel van uit. De aanbevelingen uit de evaluatie van het plan van aanpak worden meegenomen in het Integraal Veiligheidsbeleid
Heldere resultaatafspraken	Deze zijn in het plan van aanpak opgenomen en uitgevoerd
Structureel beleid	
Opbouwen van een beleidscyclus een cyclus van 4 jaar, aansluitend op de bestuursperiode van de raad en het college.	Enmaal per vier jaar, aansluitend op de college- en raadsperiode, wordt het Integraal Veiligheidsbeleid vastgesteld. Jaarlijks worden uitvoeringsprogramma's in overleg met onze ketenpartners opgesteld. Een jaarlijkse evaluatie / terugblik maakt daar vast onderdeel van uit. De aanbevelingen uit de evaluatie van het plan van aanpak worden meegenomen in het Integraal Veiligheidsbeleid
De bedoeling is dat het college de raad keuzes voorlegt als kader voor haar veiligheidsbeleid.	Wordt uitgevoerd met het Integraal Veiligheidsbeleid
Vervolgens bepaalt het college de geëigende werkwijze en inzet van instrumenten en middelen.	Wordt uitgevoerd bij het Integraal Veiligheidsbeleid
Daarnaast evalueren wij ieder jaar op vooraf afgesproken criteria de inzet van het veiligheidsmanagement en sturen zo nodig bij.	Wordt uitgevoerd bij het Integraal Veiligheidsbeleid
Het instrument risicoanalyse wordt ingezet en is de basis voor het uitvoeringsbeleid	Deze is in het plan van aanpak opgenomen en uitgevoerd. Sinds 1 oktober 2010 is deze wettelijk verplicht op basis van het Besluit omgevingsrecht en maakt vast onderdeel uit van het jaarlijks uitvoeringsprogramma handhaving en toezicht.
Plan van Aanpak	
Om dit brandveiligheidsbeleid waar te maken, zetten wij een breed pakket aan maatregelen in. Deze maatregelen worden gekenmerkt door stringent controle- en handhavingsbeleid waar het moet en voorlichting waar het kan. Binnen dit spectrum krijgt elk object te maken met handhaving op maat.	Uitgevoerd met de projecten van het plan van aanpak. In de verschillende paragrafen van hoofdstuk 4. van deze evaluatie wordt ingegaan op toezicht, handhaving en communicatie.
Wij streven daarom allereerst naar een beleidscyclus waarin op basis van regelmatig onderzoek de brandveiligheid in de gemeente Haarlemmermeer kan worden beoordeeld. Wij stellen onszelf als doel dat deze gegevens progressie moeten tonen.	Uitgevoerd met de projecten van het plan van aanpak. In de verschillende paragrafen van hoofdstuk 4. van deze evaluatie wordt de gerealiseerde progressie aangegeven. Een nieuwe risico analyse voor de komende jaren als basis voor de uitvoering is wenselijk gebleken.
Als regisseur sturen we niet alleen op een kwaliteitsverbetering in onze eigen organisatie, maar ook bij onze partners in de veiligheidsketen.	Borging van het huidige kwaliteitsniveau van brandveiligheid dient plaats te vinden in de afspraken die wij op basis van deze evaluatie en de nieuwe beleidsvoornemens als regisseur / opdrachtgevers met de VRK/brandweer gaan maken voor de

komende jaren. Daarin worden naast kwantiteitsafspraken ook kwaliteitsafspraken gemaakt.
Ook in gesloten convenanten met bijvoorbeeld de luchthaven zijn kwaliteitslagen gemaakt.